

การค้นหาลเส้นทางและหลบสิ่งกีดขวางสำหรับหุ่นยนต์โดยใช้การประมวลผลภาพ
Path Finding for Robots using Image Processing

โดย
นางสาวผ่องพรรณ เพียรภัทรพงศ์
นางสาวพีรดา คงชาญศิริ

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 46437
วัน, เดือน, ปี 1 12 2546

.b.....
.i.....

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาวิศวกรรมสารสนเทศ
คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2544

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การค้นหาเส้นทางและหลบสิ่งกีดขวางสำหรับหุ่นยนต์โดยการประมวลผลภาพ

TITLE Path Finding for Robots using Image Processing

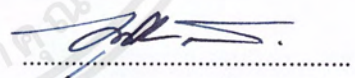
โดย นางสาวผ่องพรรณ เพ็ชรภัทรพงษ์ รหัสประจำตัว 41014282
นางสาวพีรดา คงชาญศิริ รหัสประจำตัว 41014313

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร. ปิติเขต ผู้รักษา
อาจารย์บุญยชนะ ภูระหงษ์

ภาควิชา วิศวกรรมสารสนเทศ

ปีการศึกษา 2544

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับการอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

(อาจารย์บุญยชนะ ภูระหงษ์)
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
(อาจารย์ ปิติเขต ผู้รักษา)

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ลิขสิทธิ์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อปริญญานิพนธ์	การค้นหาเส้นทางและหลบสิ่งกีดขวางสำหรับหุ่นยนต์โดย การประมวลผลภาพ
นักศึกษา	นางสาวผ่องพรรณ เพ็ชรภัทรพงศ์ รหัสประจำตัว 41014282 นางสาวพีรดา คงชาญศิริ รหัสประจำตัว 41014313
อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์	ผศ.ดร. ปิติเขต สุรักษา อาจารย์ บุญยชนะ ภูระหงษ์
ระดับการศึกษา	ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
ภาควิชา	วิศวกรรมสารสนเทศ
ปีการศึกษา	2544

บทคัดย่อ

การค้นหาเส้นทางสำหรับหุ่นยนต์ให้เดิน ไปยังเป้าหมายที่ผ่านมานั้นมีหลากหลายวิธีการ และเป็นเรื่องที่ได้ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้หลายด้าน สำหรับปริญญานิพนธ์นี้เป็นการนำทฤษฎีทางด้านการประมวลผลภาพมาใช้เนื่องจากมีความแม่นยำมากกว่า เช่นถ้าใช้เป็นเซ็นเซอร์จะไม่สามารถระบุตำแหน่งที่แน่นอนของสิ่งกีดขวางได้ หรือการใช้รังสีอัลตราโซนิกจะมีข้อเสียเปรียบในการแยกแยะตำแหน่งสิ่งกีดขวางหลายๆชิ้น แต่การวิเคราะห์ด้วยภาพจะหาพิกัดที่แน่นอนของวัตถุได้ เราจึงใช้การวิเคราะห์สีในภาพที่รับมาจากกล้องวิดีโอแบบเรียลไทม์และทำการปรับเฉดสีและแสงของภาพเพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ภาพ และเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพจึงได้นำอัลกอริทึมในการจัดกลุ่ม (Clustering) แบบเคมีนมาช่วยในการลดสัญญาณรบกวนในภาพ (noise) เพื่อทำการตรวจขอบของวัตถุ และใช้อัลกอริทึมการค้นหา (search algorithm) ในการค้นหาเส้นทางแบบคอนทัวร์เทรซซิง (Contour Tracing) เพื่อหลบหลีกสิ่งกีดขวาง (Path finding) และทำการควบคุมหุ่นยนต์ด้วยระบบไร้สายให้เดินไปในทิศทางที่ต้องการได้

PROJECT TITLE	PATH FINDING FOR ROBOTS USING IMAGE PROCESSING	
STUDENT	MS. Pongpan Pienputtarapong	No.41014282
	MS. Peerada Kongchansri	No.41014313
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Pitikhate Sooraksa	
	Mr. Boonchana Purahong	
COURSE	Bachelor of Information Engineering	
DEPARTMENT	Information Engineering	
YEAR	2001	

ABSTRACT

Path finding for robots to achieve goal has been implemented by many algorithms. It is considerable interesting because of its utilities in many applications. Using sensors or ultrasonic to detect obstacles are limited in specifying exactly coordinates. Image processing algorithms are used in this thesis to increase performance. The approach is based on the HSV color model to analyze the video frame at almost real-time which we can adjust the features of picture. The algorithm of K-mean clustering is derived for noise reduction for high quality of edge detection. We choose Contour Tracing search algorithm. Although it looks simple but it guarantees the result and it generates path that easy to control the robot.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทั้งอาจารย์บุญยัชนะ ภูระหงษ์และผศ.ดร.ปิติเขต ผู้รักษาเป็นอย่างสูงและขอขอบคุณอาจารย์ภูงค์ หงษ์สุวรรณที่คอยให้คำปรึกษาในด้านแนวทางการทำงาน และที่ต้องขอบคุณมากที่สุดคือพี่เดียที่คอยช่วยเหลือในทุกๆด้าน

ขอขอบคุณพ่อแม่และอาจารย์ทุกท่านที่ให้การสนับสนุนเสมอมา และเพื่อนๆพี่ๆที่อยู่ร่วมในการทำงานด้วยกันทุกคน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	II
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ	
สารบัญรูป	
สารบัญตาราง	
เอกสารอ้างอิง	
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
1.3 ขอบเขตของโครงการ	2
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.5 ขั้นตอนการทำงาน	2
บทที่ 2 ทฤษฎี	3
2.1 ฮาร์ดแวร์ (Hardware)	3
2.1.1 คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (Personal Computer)	3
2.1.2 กล้องดิจิทัล (Digital Camera)	3
2.1.3 บอร์ดทดลองรุ่น ET-AVR V1.0 (Single Board)	3
2.1.4 ชุดรับส่งคลื่นวิทยุ 49 MHz.	15
2.1.5 ตัวรถ (Car Body)	16
2.1.6 วงจรสวิตช์	16
2.1.7 วงจรรวม	17
2.1.8 การเชื่อมต่อด้วยพอร์ตอนุกรม RS-232	18
2.2 ซอฟต์แวร์ (Software)	19
2.2.1 โมเดลของสีชนิดเอชเอสวี (HSV Color Model)	19
2.2.2 การแบ่งกลุ่ม (Clustering) แบบเคมีน (K-mean)	21
2.2.3 การค้นหาเส้นทาง (Path Finding)	23
2.2.4 การเขียนโปรแกรมติดต่อกับพอร์ตอนุกรม (I/O Serial Port)	32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3 การออกแบบ	37
3.1 อัลกอริทึมการวิเคราะห์สีของภาพโดยใช้ทฤษฎีเอชเอสวี (HSV)	37
3.2 อัลกอริทึมในการสแกนหาตำแหน่งสิ่งกีดขวางและตำแหน่งรถ	37
3.3 อัลกอริทึมในการจัดกลุ่ม (Clustering)	37
3.4 การค้นหาเส้นทาง (Path Finding) ด้วยอัลกอริทึมคอนทัวร์เทรซซิง (Contour Tracing)	38
3.5 การค้นหาเส้นทาง (Path Finding) ด้วยอัลกอริทึมคอนทัวร์เทรซซิง (Contour Tracing) และเอสตาร์ (A-star)	38
3.6 อัลกอริทึมในการควบคุมรถ	39
บทที่ 4 การทดลองและผลลัพธ์	46
4.1 การทดลอง	46
4.2 ผลการทดลอง	46
4.3 สรุปผลการทดลอง	52
บทที่ 5 วรรณคดีศึกษา (Review Literature)	53
5.1 Condensation Algorithm	53
5.2 Search Algorithm	56
สารบัญภาพ	
รูปที่ 2.1 แสดงโครงสร้างของบอร์ด ET-AVR V1.0	4
รูปที่ 2.2 แสดงไคอะแกรมการส่งข้อมูลแบบ UART	6
รูปที่ 2.3 แสดงไคอะแกรมการรับข้อมูลของ UART	7
รูปที่ 2.4 แสดงโครงสร้างของพอร์ต A (Pins PA0 – PA7)	15
รูปที่ 2.5 รูปวงจรรับส่ง	15
รูปที่ 2.6 ชุดเฟืองรถทามิย่า	16
รูปที่ 2.7 วงจรสวิตช์	16
รูปที่ 2.8 วงจรภาคส่ง	17
รูปที่ 2.9 วงจรภาครับ	17
รูปที่ 2.10 รายละเอียดของคอมพอร์ต (COM1, COM2)	18
รูปที่ 2.11 แสดงกรวยซึ่งแสดงความสัมพันธ์ของสีในระบบเอชเอสวี	19
รูปที่ 2.12 แสดงภาพภาคตัดขวางของกรวยเอชเอสวี	20
รูปที่ 2.13 แสดงวงล้อของสี (Color Wheel)	20
รูปที่ 2.14 การค้นหาเส้นทางจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง	23

รูปที่ 2.15 แสดงการทำงานของอัลกอริทึมในการชนและถอย	24
รูปที่ 2.16 การค้นหาเส้นทางของวิธี Contour tracing	24
รูปที่ 2.17 เส้นทางการหลบหลีกสิ่งกีดขวาง	25
รูปที่ 2.18 เส้นทางเชื่อมต่อถึงกันเป็นเน็ตเวิร์ค	26
รูปที่ 2.19 เส้นทางที่เชื่อมโหนด โดยใช้จุดร่วมกัน(Waypoints)	26
รูปที่ 2.20 แสดงภาพโครงข่ายของกราฟทั่วไป	27
รูปที่ 2.21 แสดงการใช้ Grid เชื่อมต่อแต่ละโหนด	27
รูปที่ 2.22 แสดงภาพการแตกโหนดของ Breadth-first search	28
รูปที่ 2.23 แสดงการแตกโหนดจากจุดเริ่มต้นและจุดเป้าหมาย	29
รูปที่ 2.24 การค้นหาเส้นทางแบบ Depth-first search	30
รูปที่ 2.25 แสดงแผนที่ระยะทาง(กิโลเมตร) และระยะกระจัดไปเมือง Bucharest	31
รูปที่ 2.26 แสดงแผนผังTreeของ A* search โดย $f = g + h$	31
รูปที่ 2.27 ตัวอย่างการEnable port ให้ใช้งานได้	34
รูปที่ 2.28 ตัวอย่างการ Disable Port	34
รูปที่ 2.29 แสดงการเชื่อมต่อพอร์ตต่างๆในการติดต่อกับพอร์ตอนุกรม	35
รูปที่ 2.30 แสดงการใช้พอร์ตที่อินพุทและเอาต์พุท	36
รูปที่ 3.1 แสดงการควบคุมล้อรถ	45
รูปที่ 3.2 แสดงแผนผังการทำงานของโปรแกรม	46
รูปที่ 3.3 แสดงแผนผังการทำงานของโปรแกรมส่วนค้นหาเส้นทาง (Path finding)	47
รูปที่ 3.4 แสดงแผนผังการทำงานของโปรแกรมการค้นหาเส้นทางแบบ คอนทัวร์แทรซซิ่งและเอสตาร์	48
รูปที่ 3.5 แสดงแผนผังการทำงานของโปรแกรมส่วนตัดขอบ (Edge Detection)	49
รูปที่ 4.1 ตัวอย่างผลการทดลองที่ 1	47
รูปที่ 4.2 ตัวอย่างผลการทดลองที่ 2	48
รูปที่ 4.3 ตัวอย่างผลการทดลองที่ 3	49
รูปที่ 4.4 ตัวอย่างผลการทดลองที่ 4	50
รูปที่ 4.5 ตัวอย่างผลการทดลองที่ 5	51
รูปที่ 5.1 ตัวอย่างการติดตามการเคลื่อนไหวของมือบนพื้นหลังที่ยุ่งเหยิง	53
รูปที่ 5.2 ตัวอย่างการติดตามการเคลื่อนไหวของใบไม้บนพื้นหลังที่มีลักษณะคล้ายกัน	53
รูปที่ 5.3 ตัวอย่างการติดตามการเคลื่อนไหวของหัวเด็กบนพื้นหลังที่ยุ่งเหยิง	54

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2.1 แสดงการกำหนดค่าอัตราเร็วในการรับส่ง (Baud Rate)	12
ตารางที่ 2.2 DDA Effects on PORTA Pins	14

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มา

ในปัจจุบันการศึกษาเรื่องการประมวลผลภาพ (Image Processing) ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้หลายด้านทั้งทางด้านอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมการเกษตร โดยใช้ในการคัดแยกเมล็ดพันธุ์ หรือระบบรักษาความปลอดภัย เช่น การติดตั้งระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อรักษาความปลอดภัย หรือการตรวจจับความเคลื่อนไหวในธนาคาร เหล่านี้เป็นต้น โดยเฉพาะการนำทฤษฎีสีมาใช้วิเคราะห์ภาพ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการตรวจจับขอบของวัตถุ (Edge Detection) คือการตัดขอบของแต่ละวัตถุในภาพเพื่อให้ได้รูปทรงของวัตถุและการระบุตำแหน่งวัตถุที่เป็นเป้าหมาย (Target) คือการค้นหาคำแหน่งของวัตถุในภาพ

ในการประยุกต์ใช้งานเราจึงนำทฤษฎีในการค้นหาเส้นทางเพื่อใช้ควบคุมหุ่นยนต์ให้เดินไปหาวัตถุเป้าหมายได้ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการควบคุมมาตรฐานอุตสาหกรรม เช่น การค้นหาวัตถุแปลกปลอมในโรงงานของเล่น โรงงานยา เป็นต้น

เทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบัน ยังกำลังทำการศึกษากันอยู่ และมีเงื่อนไขข้อจำกัดอยู่มาก ทั้งในเรื่องของประสิทธิภาพและความเร็วในการประมวลผล รวมทั้งการพัฒนาขึ้นใช้เองในประเทศยังมีอยู่น้อย ของต่างประเทศที่มีขายก็มีราคาสูง จึงเล็งเห็นว่าการศึกษาดังนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี เพื่อจะเป็นแนวทางการศึกษาต่อไป และสามารถประยุกต์ใช้ได้กับงานเฉพาะทางในอนาคตได้

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาทฤษฎีในการประมวลผลภาพโดยใช้ทฤษฎีสีในการวิเคราะห์ภาพ
2. เพื่อศึกษาทฤษฎีในการตรวจจับขอบของวัตถุในภาพ (Edge Detection)
3. เพื่อศึกษาทฤษฎีในการค้นหาเส้นทางจากตำแหน่งอ้างอิงไปยังเป้าหมายได้
4. เพื่อสามารถพัฒนาซอฟต์แวร์ในการวิเคราะห์สี และปรับระดับเฉดสีของภาพให้ได้ตามต้องการ เพื่อจะสามารถระบุตำแหน่งของวัตถุใน ภาพ 2 มิติได้
5. เพื่อสามารถพัฒนาซอฟต์แวร์ในการตรวจจับขอบภาพของวัตถุ (Edge Detection)
6. เพื่อสามารถพัฒนาซอฟต์แวร์ในการค้นหาเส้นทาง (Path finding) โดยใช้อัลกอริธึมในการค้นหา (Search)
7. สามารถพัฒนาซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการควบคุมหุ่นยนต์ให้เดินตามเส้นทางไปหาวัตถุที่เป็นเป้าหมายได้

1.3 ขอบเขตของโครงการงาน

เป็นการศึกษาทฤษฎีและพัฒนาซอฟต์แวร์ (Software) ในการประมวลผลภาพ เพื่อระบุตำแหน่งของวัตถุที่มีการกำหนดสีของวัตถุและสิ่งแวดล้อมที่แน่นอน และควบคุมหุ่นยนต์ให้เคลื่อนที่ตามเส้นทางไปหาวัตถุเป้าหมายได้ สามารถแบ่งการทำงานเป็นส่วนๆ ได้ดังนี้

1. ส่วนที่เป็นการวิเคราะห์สีของภาพเพื่อปรับปรุงระดับเฉดสีก่อนจะตรวจจับขอบ
2. ส่วนของการลดสัญญาณรบกวนในภาพ (Noise) โดยใช้อัลกอริทึมในการจัดกลุ่มข้อมูล (Clustering) แบบเคมีน (K-mean)
3. ส่วนของการตรวจจับขอบของวัตถุ (Edge Detection) ในที่นี้จะเป็นการวนหาค่าตำแหน่งที่เป็นขอบของภาพ และล้อมกรอบขอบของภาพที่เป็นวัตถุวงปิดที่ชัดเจน
4. ส่วนของการค้นหาเส้นทาง (Path finding) โดยใช้อัลกอริทึมในการค้นหา (Search)
5. ส่วนของซอฟต์แวร์ที่ใช้ควบคุมหุ่นยนต์ให้เคลื่อนที่ตามเส้นทางไปยังวัตถุเป้าหมายได้

โปรแกรมที่เลือกมาใช้ในการพัฒนาคือ โปรแกรม ไมโครซอฟท์วิซวลเบสิก 6 (Microsoft Visual Basic 6)

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถเข้าใจทฤษฎีต่างๆ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการระบุตำแหน่งและค้นหาเส้นทางได้
2. สามารถพัฒนาซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการระบุตำแหน่งและค้นหาเส้นทางเพื่อควบคุมหุ่นยนต์ให้เคลื่อนที่ตามเส้นทางนั้นได้
3. เรียนรู้เทคโนโลยีการพัฒนาโปรแกรม โดยใช้โปรแกรม ไมโครซอฟท์วิซวลเบสิก 6 (Microsoft Visual Basic 6)

1.5 ขั้นตอนการทำงาน

1. ศึกษางานวิจัยและทฤษฎีทางการประมวลผลภาพ (Image Processing) ที่เกี่ยวกับทฤษฎีสี การตรวจจับขอบของวัตถุ (Edge Detection) และการค้นหาเส้นทาง (Path finding)
2. ศึกษาโปรแกรม ไมโครซอฟท์วิซวลเบสิก 6 (Microsoft Visual Basic 6)
3. ออกแบบอัลกอริทึมในการวิเคราะห์สี, การปรับปรุงคุณภาพของภาพด้วยการจัดกลุ่มข้อมูลแบบเคมีน, การตรวจจับขอบของวัตถุ, การค้นหาเส้นทางและควบคุมหุ่นยนต์
4. เขียนโปรแกรม
5. ทดสอบและแก้ไข โปรแกรม

บทที่ 2

ทฤษฎี

2.1 ฮาร์ดแวร์ (Hardware)

อุปกรณ์ที่ใช้ในโครงงานนี้ประกอบด้วย

- คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล 1 ชุด
- กล้องดิจิทัลที่สามารถติดต่อกับคอมพิวเตอร์ได้
- บอร์ดทดลองรุ่น ET-AVR V1.0 ซึ่งใช้ไอซีเบอร์ AT90S8535 เป็นตัวประมวลผล
- ชุดรับส่งคลื่นวิทยุ 49 MHz. ชุดเดียวกับที่ใช้ในรถกระป๋องตราเพชร
- ชุดเฟืองรถทามิย่า (Tamiya) รุ่น Twin-Motor Gearbox

รายละเอียดของอุปกรณ์ที่ใช้มีดังนี้

2.1.1 คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (Personal Computer)

สำหรับโครงงานนี้เลือกใช้ CPU Pentium III 1 GHz. RAM 256 MB. บนระบบปฏิบัติการ วินโดวส์ 2000 (Windows 2000)

2.1.2 กล้องดิจิทัล (Digital Camera)

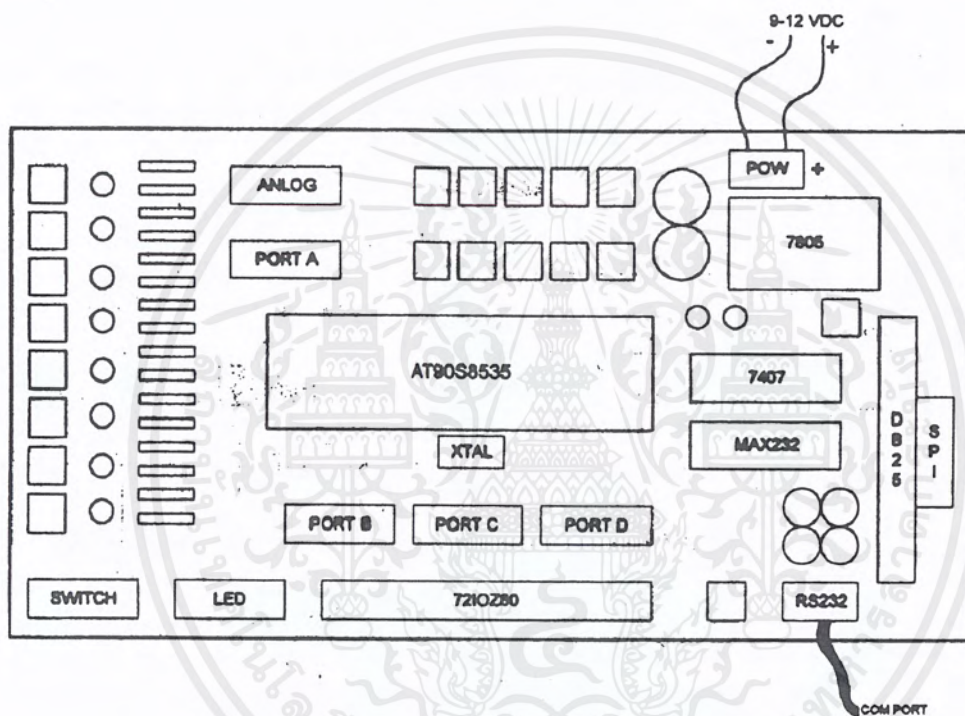
โครงงานนี้ใช้กล้องดิจิทัลรุ่น Logitech Quick Cam ความละเอียด 320 x 240 พิกเซลที่ 24 บิต การเชื่อมต่อแบบ USB

2.1.3 บอร์ดทดลองรุ่น ET-AVR V1.0 (Single Board)

2.1.3.1 คุณสมบัติบอร์ดทดลอง AVR V1.0 มีดังนี้

- พอร์ตแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัล (Analog To Digital) ขนาด 10 บิต จำนวน 8 ช่องสัญญาณ
- พอร์ตแบบไตรสเตต (Tri state) ขนาด 8 บิตจำนวน 4 พอร์ต
- 34 พินบัส อินพุต/เอาต์พุต 72IOZ80
- พอร์ตอนุกรม (Serial Port RS232)
- ไทม์เมอร์ (Watch Dog Timer)
- แหล่งจ่ายไฟ
- ปุ่มรีเซ็ต
- หน่วยความจำสำหรับโปรแกรม (FLASH) 8 Kbytes
- หน่วยความจำข้อมูล (EEPROM) 512 Bytes
- หน่วยความจำข้อมูล (RAM) 512 Bytes

- 3 ช่องสัญญาณ PWM
- สวิตช์อินพุตพอร์ต 8 บิต
- LED เอาท์พุท 8 บิต
- อนาล็อกอินพุท 8 ช่องสัญญาณ
- SPI โปรแกรมมิงบอร์ด
- Xtal 8 MHz.
- แหล่งจ่ายไฟ 5 โวลต์บนบอร์ด

รูปที่ 2.1 แสดงโครงสร้างของบอร์ด ET-AVR V1.0

ในโครงการใช้ประโยชน์ของบอร์ดในส่วนการใช้งาน RS232 ซึ่งมีไว้เพื่อทดสอบการทำงานของ การสื่อสารข้อมูลแบบอนุกรมแบบ RS232 โดยจะเป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างบอร์ด ET-AVR V1.0 และคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC) ผ่านทาง RS232 โดยจะต้องต่อสายสื่อสารข้อมูล RS232 ทางพอร์ต RS232 ที่เป็นคอนเนคเตอร์ 4 พินบนบอร์ด และอีกด้านหนึ่งจะต้องเข้ากับคอมพิวเตอร์ของคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล แล้วทำการต่อสายดาวน์โหลด (Download) จากพอร์ตพริ้นท์เตอร์ (Printer Port) เข้ากับบอร์ด จากนั้นจึงทำการต่อแหล่งจ่ายไฟขนาด 9-12 โวลต์เข้ากับบอร์ด แล้วจึงรันโปรแกรมลงในหน่วยความจำของ AT90S8535

2.1.3.2 การทำงานของชิพ AT90S8535

ก) การสื่อสารอนุกรมแบบอซิงโครนัส (UART)

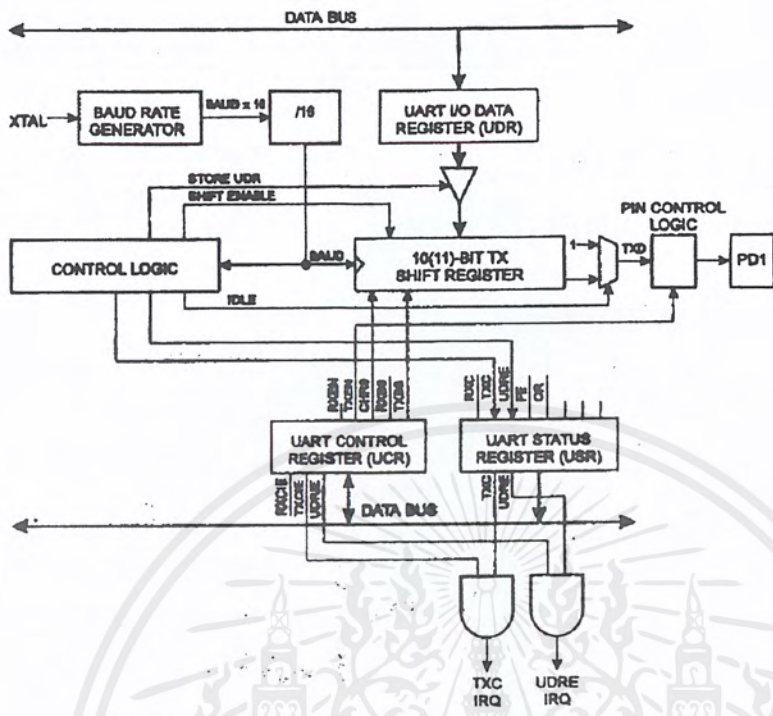
ไมโครคอนโทรลเลอร์ AT90S4434/8535 ถูกจัดให้มีฟังก์ชันในส่วนของการสื่อสารแบบอซิงโครนัสหรือ UART (Asynchronous Receiver and Transmitter) โดยได้จัดให้มีคุณสมบัติหลักๆ ดังนี้

- สามารถเปลี่ยนแปลงอัตราเร็วในการส่งข้อมูล (Baud Rate) ของการสื่อสารได้หลายระดับ
- สามารถสื่อสารได้ในอัตราเร็วในการส่งข้อมูลที่สูงในขณะที่ความถี่ XTAL ต่ำ
- สื่อสารข้อมูลได้ทั้ง 8 บิตและ 9 บิต
- มีส่วนของการกำจัดสัญญาณรบกวน (Noise filtering) ที่เกิดขึ้นในสายส่ง
- ตรวจสอบความผิดพลาดของการสื่อสารข้อมูล ที่เกิดจากการที่ข้อมูลถูกส่งเข้ามา ก่อน ยังไม่ได้ถูกอ่านออกจากบัฟเฟอร์และมีข้อมูลใหม่มาทับ (Overrun detection)
- ตรวจสอบความผิดพลาดของกรอบข้อมูลผิดพลาด (Framing error detection)
- ตรวจสอบความผิดพลาดของบิตเริ่มต้น (False Start Bit detection)
- จัดให้มีการแยกระบบอินเตอร์รัพท์ของการสื่อสารออกเป็น 3 ส่วน คือ อินเตอร์รัพท์ที่เกิดจากการส่งข้อมูล อินเตอร์รัพท์ที่เกิดจากการรับข้อมูล อินเตอร์รัพท์ที่เกิดจากการไม่มีข้อมูลในรีจิสเตอร์
- มีบัฟเฟอร์ในการเก็บข้อมูลที่จะส่งออกและข้อมูลที่รับ

ข) การส่งข้อมูล (Data Transmission)

การเริ่มต้นส่งข้อมูลสามารถกระทำได้โดยการเขียนข้อมูลลงในรีจิสเตอร์ UDR (UART I/O Data Register) โดยข้อมูลจะถูกถ่ายโอนจากรีจิสเตอร์ UDR เข้าไปยัง Transmit Shift Register เพื่อเลื่อนข้อมูลออกไปยังสายสัญญาณ ซึ่งจะทำให้ข้อมูลที่อยู่ในรีจิสเตอร์ UDR เข้าไปยัง Transmit Shift Register มีอยู่ 2 กรณีคือ

- ถ้าข้อมูลที่ถูกเขียนลงในรีจิสเตอร์ UDR ถูกเขียนภายหลังจากที่บิต Stop ของข้อมูลที่ถูกส่งก่อนหน้านี้ถูกส่งออกไป ซึ่งจะทำให้ข้อมูลที่อยู่ในรีจิสเตอร์ UDR ถูกโหลดลงใน Transmit Shift Register โดยทันทีที่ข้อมูลนั้นถูกเขียนลงในรีจิสเตอร์ UDR
- ถ้าข้อมูลที่ถูกเขียนลงในรีจิสเตอร์ UDR ถูกเขียนที่หน้าก่อนบิต stop ของข้อมูลที่ถูกส่งก่อนหน้านี้จะถูกส่งออกไป ซึ่งจะทำให้ข้อมูลที่อยู่ใน UDR ถูกโหลดลงใน Transmit Shift Register ในช่วงเวลาที่บิต stop ของข้อมูลก่อนหน้านี้กำลังถูกส่งออกไป

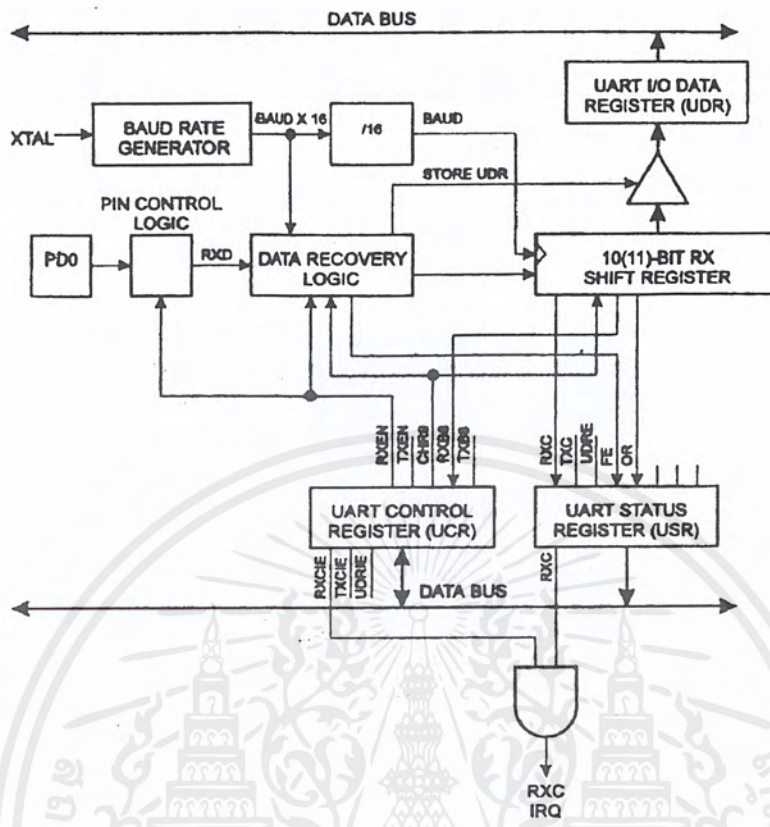
รูปที่ 2.2 แสดงโคะแกรมการส่งข้อมูลแบบ UART

ถ้าใน Transmit Shift Register ไม่มีข้อมูลจะทำให้บิต UDRE (UART Data Register Empty) ในรีจิสเตอร์ USR (UART Status Register) จะถูกเซต ซึ่งแสดงว่าผู้ใช้สามารถเขียนข้อมูลชุดใหม่ลงในรีจิสเตอร์ UDR เพื่อส่งออก โดยในขั้นตอนต่อไปถ้าข้อมูลถูกโหลดลงใน Transmit Shift Register จะทำให้บิตแรกที่จะถูกส่ง ซึ่งเป็นบิต start จะถูกเคลียร์ โดยบิตที่ 9 (ถ้าเป็นการส่งข้อมูลขนาด 10 บิต)หรือบิตที่ 10 (ถ้าเป็นการส่งข้อมูลขนาด 11 บิต) ซึ่งเป็นบิต stop จะถูกเซตให้เป็น 1

ในเวลาของการเริ่มต้นส่งข้อมูลจะทำให้บิต Start ถูกส่งออกที่ขา TXD และตามด้วยข้อมูลที่ที่เป็น LSB บิต โดยเมื่อบิต stop ถูกส่งออกจะทำให้ Transmit Shift Register โหลดข้อมูลชุดใหม่จากรีจิสเตอร์ UDR แต่ถ้าภายหลังจากที่มีการส่งบิต stop ออกไปแล้วและไม่มีความใหม่ที่จะทำการส่ง จะทำให้บิต TX Complete Flag และ TXC ในรีจิสเตอร์ USR ถูกเซต

ถ้าบิต TXEN ถูกเซต จะเป็นการกำหนดให้ขา TX ทำหน้าที่ในการสื่อสารข้อมูลแบบอนุกรม แต่ถ้าบิต TXEN ถูกเคลียร์จะทำให้ขา TX ถูกกำหนดเป็นขา I/O

ค) การรับข้อมูล (Data Reception)

รูปที่ 2.3 แสดงไดอะแกรมการรับข้อมูลของ UART

รูปที่ 2.3 แสดงบล็อกไดอะแกรมของการรับข้อมูล ภาคนำของการรับข้อมูลจะเป็นส่วนที่ทำหน้าที่สุ่มข้อมูลที่เข้ามาที่ขา RXD ด้วยอัตรา 16 เท่าของอัตราเร็วในการส่งข้อมูล (Baud Rate) เมื่อสายสัญญาณถูกปล่อยให้อยู่ว่าง ส่วนรับข้อมูลจะสุ่มหาขอบขาลงของบิต start โดยสัญญาณที่สุ่มพบการเปลี่ยนแปลงจากลอจิก 1 เป็นลอจิก 0 (ขอบขาลง) ของสัญญาณในสายส่งก็จะถูกกำหนดให้เป็นการสุ่มครั้งแรก โดยสัญญาณการสุ่มที่ 8,9 และ 10 จะถูกนำมาเป็นตัวตัดสินว่าระดับสัญญาณที่ทำการสุ่มเป็นลอจิกใด ซึ่งถ้าเป็นการตรวจสอบหาบิต start และสัญญาณที่ได้จากการสุ่มครั้งที่ 8,9 และ 10 โดย 2 ใน 3 ครั้งได้ลอจิก 1 จะทำระบบรับข้อมูล เริ่มหาบิต start ใหม่ โดยถือว่าบิตที่สุ่มพบเป็นสัญญาณรบกวน แต่ถ้าบิต stop ถูกส่งเข้ามาและสัญญาณที่ได้จากการสุ่ม 2 ใน 3 ครั้ง ไม่ได้สัญญาณลอจิก 1 จะทำให้บิตความผิดพลาดของเฟรม (Framing Error : FE) ในรีจิสเตอร์ USR (UART Status Register) ถูกเซต โดยก่อนที่ผู้ใช้จะทำการอ่านข้อมูลจากรีจิสเตอร์ UDR ผู้ใช้จะต้องทำการตรวจสอบบิต FE ก่อน

ข้อมูลที่รับได้จากสายส่งจะถูกส่งไปยังรีจิสเตอร์ UDR และบิต RXC ในรีจิสเตอร์ USR จะเซตซึ่งรีจิสเตอร์ UDR จะถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนหนึ่งจะใช้ในการส่งข้อมูล และอีกส่วนหนึ่งจะใช้ในการรับข้อมูล ถ้าภายหลังจากที่ทำการอ่านรับข้อมูลเรียบร้อยแล้วและยังไม่ได้ทำการอ่านข้อมูลออกจากรีจิสเตอร์ UDR และบิต Over Run (OR) ในรีจิสเตอร์ UCR ถูกเซตซึ่งแสดงว่าข้อมูลไบต์สุดท้ายที่อยู่ในรีจิสเตอร์ UDR เกิดการสูญหาย

ถ้าบิต RXEN ในรีจิสเตอร์ UCR ถูกเซตเป็น 1 จะเป็นการกำหนดให้ขา RXD ทำหน้าที่เป็นขาในการรับข้อมูลแบบอนุกรม แต่ถ้าบิต RXEN ถูกเคลียร์ให้เป็น 0 จะทำให้ขา RXD ทำหน้าที่เป็นขา I/O

ง) การควบคุม UART

The UART I/O Data Register-UDR

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0
\$0C (\$2C)	MSB							LSB
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0

โครงสร้างจะถูกแยกออกเป็น 2 ส่วนแต่ใช้ตำแหน่งที่อยู่เดียวกัน ถ้าเป็นการเขียนข้อมูลลงในรีจิสเตอร์จะเป็นรีจิสเตอร์ที่ใช้เก็บข้อมูลที่จะส่ง แต่ถ้าเป็นการอ่านข้อมูลจากรีจิสเตอร์ จะเป็นการอ่านข้อมูลที่รับได้จาก UART

The UART Status Register - USR

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0
\$0B (\$2B)	RXC	TXC	UDRE	FE	OR	-	-	-
Read/Write	R/W	R/W	R	R	R	R	R	R
Initial Value	0	0	1	0	0	0	0	0

เป็นรีจิสเตอร์ที่สามารถอ่านได้อย่างเดียว โดยข้อมูลภายในจะแสดงสถานะต่างๆของ UART

- Bit 7 – RXC:UART Receive Complete

บิตนี้จะเซตเป็น 1 เมื่อมีการรับข้อมูลจากพอร์ตอนุกรมและข้อมูลเก็บลงในรีจิสเตอร์ UDR เสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งบิต RXC จะเซตโดยไม่ว่าการตรวจสอบความผิดพลาดของกรอบข้อมูลว่าเกิดความผิดพลาดหรือไม่ โดยเมื่อบิต RXCIE ในรีจิสเตอร์ UCR และบิต RXC เซตเป็น 1 จะทำให้เกิดสัญญาณอินเทอร์รัพท์เกิดขึ้น โดยเมื่อบิต RXC จะถูกเคลียร์ให้เป็น 0 เมื่อค่าในรีจิสเตอร์ UDR ถูกอ่าน

- Bit 6 – TXC:UART Transmit Complete

บิตนี้ถูกเซตเป็น 1 เมื่อข้อมูลถูกส่งออก(รวมบิต stop)ทางพอร์ตทั้งหมดและไม่มีข้อมูลชุดใหม่เขียนลงในรีจิสเตอร์ UDR ซึ่งสถานะของบิตนี้จะมีประโยชน์มากในการส่งข้อมูลอนุกรมแบบ Half Duplex

เมื่อบิต TXCIE ในรีจิสเตอร์ UCR และบิต TXC เซตเป็น 1 จะทำให้เกิดอินเทอร์รัพท์ ซึ่งบิต TXC สามารถเคลียร์ให้เป็น 0 ได้โดยการเขียนลอจิก 1 ลงในบิต TXC หรือเคลียร์โดยอัตโนมัติเมื่อ CPU ทำโปรแกรมบริการอินเทอร์รัพท์

- Bit 5 – UDRE:UART Data Register Empty

บิตนี้จะถูกเซตเป็น 1 เมื่อข้อมูลจาก Data Register ถูกเขียนลงใน Shift Register ซึ่งหมายถึงไม่มีข้อมูลใน Data Register เพื่อแสดงให้ผู้ใช้เขียนข้อมูลชุดใหม่ลงใน Data Register เพื่อส่งข้อมูลชุดต่อไป

เมื่อบิต UDRE และบิต UDRE เซตเป็น 1 จะทำให้เกิดสัญญาณอินเทอร์รัพท์ โดยบิต UDRE จะเคลียร์เป็น 0 เมื่อเขียนข้อมูลลงในรีจิสเตอร์ UDR

- Bit 4 – FE Framing Error

บิตนี้จะถูกเซตเป็น 1 เมื่อมีการตรวจพบว่ากรอบข้อมูลมีการผิดพลาด

- Bit 3 – OR: Over run

บิตนี้จะถูกเซตเป็น 1 เมื่อตรวจสอบได้ว่าเกิด Over run คือการที่ข้อมูลชุดใหม่เข้ามาทับข้อมูลเดิม

- Bit 2..0 – Res: Reserved bits

บิต 0 – บิต 2 ถูกสงวนไว้ โดยปกติจะเป็น 0

The UART Control Register – UCR

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0
\$0A (\$2A)	RXCIE	TXCIE	UDRIE	RXEN	TXEN	CHR9	RXB8	TXB8
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0

- Bit 7 – RXCIE: RX complete Interrupt Enable
เป็นบิตที่ใช้ Enable อินเทอร์เน็ตของการรับข้อมูลคือ เมื่อการรับข้อมูลไม่มีควาผิดพลาดจะทำให้บิต RXC ีตเป็น 1 ซึ่งจะทำให้เกิดอินเทอร์เน็ตถ้าบิต RXCIE และบิต I ีตเป็น 1
- Bit 6 – TXCIE: TX Complete Interrupt Enable
เป็นบิตที่ใช้ Enable อินเทอร์เน็ตของการส่งข้อมูล คือ เมื่อมีการส่งข้อมูลครบทุกบิตจะทำให้บิต TXC ีตเป็น 1 ซึ่งจะทำให้เกิดอินเทอร์เน็ต ถ้าบิต TXCIE และบิต I ีตเป็น 1
- Bit 5 – UDRIE: UART Data Register Empty Interrupt Enable
ถ้าไม่มีข้อมูลในรีจิสเตอร์ UDR จะทำให้บิต UDRE ีตเป็น 1 ซึ่งจะให้เกิดอินเทอร์เน็ต ถ้าบิต UDRE และบิต I ีตเป็น 1
- Bit 4 – RXEN: Receiver Enable
ใช้กำหนดให้ UART เริ่มรับข้อมูล
- Bit 3 – TXEN: Transmitter Enable
ใช้กำหนดให้ UART เริ่มส่งข้อมูล
- Bit 2 – CHR9: 9 Bit Characters
เป็นบิตที่กำหนดให้มีการรับส่งข้อมูลขนาด 9 บิต ถ้าบิตนี้ีตเป็น 1 จะเป็นการกำหนดให้มีการรับส่งข้อมูลขนาด 9 บิต แต่ถ้าบิต CHR9 ถูกเคลียร์เป็น 0 จะเป็นการรับส่งข้อมูลขนาด 8 บิต
- Bit 1 – RXB8: Receive Data Bit 8
บิต RXB8 จะทำหน้าที่ในการเก็บค่าบิตที่ 9 ของการรับข้อมูลขนาด 9 บิต
- Bit 0 – TXB8: Transmit Data Bit 8
บิต TXB8 จะทำหน้าที่ในการเก็บค่าบิตที่ 9 ของการส่งข้อมูลขนาด 9 บิต

จ) การกำหนดอัตราเร็วในการรับส่งข้อมูล (Baud Rate)

$$BAUD = \frac{f_{CK}}{16(UBRR + 1)}$$

- BAUD = Baud Rate
- f_{CK} = Crystal Clock Frequency
- UBRR = Content of the UART Baud Rate register , UBRR(0-255)

รีจิสเตอร์ UBRR (UART Baud Rate Register)

เป็นรีจิสเตอร์ขนาด 8 บิตที่ใช้ในการกำหนดอัตราเร็วในการรับส่งข้อมูล

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0
\$09 (\$29)	MSB							LSB
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ 2.1 แสดงการกำหนดค่าอัตราเร็วในการส่ง (Baud Rate)

Baud Rate	1 MHz	%Error	1.8432 MHz	%Error	2 MHz	%Error	2.4576 MHz	%Error
2400	UBRR= 25	0.2	UBRR= 47	0.0	UBRR= 51	0.2	UBRR= 63	0.0
4800	UBRR= 12	0.2	UBRR= 23	0.0	UBRR= 25	0.2	UBRR= 31	0.0
9600	UBRR= 6	7.5	UBRR= 11	0.0	UBRR= 12	0.2	UBRR= 15	0.0
14400	UBRR= 3	7.8	UBRR= 7	0.0	UBRR= 8	3.7	UBRR= 10	3.1
19200	UBRR= 2	7.8	UBRR= 5	0.0	UBRR= 6	7.5	UBRR= 7	0.0
28800	UBRR= 1	7.8	UBRR= 3	0.0	UBRR= 3	7.8	UBRR= 4	6.3
38400	UBRR= 1	22.9	UBRR= 2	0.0	UBRR= 2	7.8	UBRR= 3	0.0
57600	UBRR= 0	7.8	UBRR= 1	0.0	UBRR= 1	7.8	UBRR= 2	12.5
76800	UBRR= 0	22.9	UBRR= 1	33.3	UBRR= 1	22.9	UBRR= 1	0.0
115200	UBRR= 0	84.3	UBRR= 0	0.0	UBRR= 0	7.8	UBRR= 0	25.0

Baud Rate	3.2768 MHz	%Error	3.6864 MHz	%Error	4 MHz	%Error	4.608 MHz	%Error
2400	UBRR= 84	0.4	UBRR= 95	0.0	UBRR= 103	0.2	UBRR= 119	0.0
4800	UBRR= 42	0.8	UBRR= 47	0.0	UBRR= 51	0.2	UBRR= 59	0.0
9600	UBRR= 20	1.6	UBRR= 23	0.0	UBRR= 25	0.2	UBRR= 29	0.0
14400	UBRR= 13	1.6	UBRR= 15	0.0	UBRR= 16	2.1	UBRR= 19	0.0
19200	UBRR= 10	3.1	UBRR= 11	0.0	UBRR= 12	0.2	UBRR= 14	0.0
28800	UBRR= 6	1.6	UBRR= 7	0.0	UBRR= 8	3.7	UBRR= 9	0.0
38400	UBRR= 4	6.3	UBRR= 5	0.0	UBRR= 6	7.5	UBRR= 7	6.7
57600	UBRR= 3	12.5	UBRR= 3	0.0	UBRR= 3	7.8	UBRR= 4	0.0
76800	UBRR= 2	12.5	UBRR= 2	0.0	UBRR= 2	7.8	UBRR= 3	6.7
115200	UBRR= 1	12.5	UBRR= 1	0.0	UBRR= 1	7.8	UBRR= 2	20.0

Baud Rate	7.3728 MHz	%Error	8 MHz	%Error	9.216 MHz	%Error	11.059 MHz	%Error
2400	UBRR= 191	0.0	UBRR= 207	0.2	UBRR= 239	0.0	UBRR= 287	-
4800	UBRR= 95	0.0	UBRR= 103	0.2	UBRR= 119	0.0	UBRR= 143	0.0
9600	UBRR= 47	0.0	UBRR= 51	0.2	UBRR= 59	0.0	UBRR= 71	0.0
14400	UBRR= 31	0.0	UBRR= 34	0.8	UBRR= 39	0.0	UBRR= 47	0.0
19200	UBRR= 23	0.0	UBRR= 25	0.2	UBRR= 29	0.0	UBRR= 35	0.0
28800	UBRR= 15	0.0	UBRR= 16	2.1	UBRR= 19	0.0	UBRR= 23	0.0
38400	UBRR= 11	0.0	UBRR= 12	0.2	UBRR= 14	0.0	UBRR= 17	0.0
57600	UBRR= 7	0.0	UBRR= 8	3.7	UBRR= 9	0.0	UBRR= 11	0.0
76800	UBRR= 5	0.0	UBRR= 6	7.5	UBRR= 7	6.7	UBRR= 8	0.0
115200	UBRR= 3	0.0	UBRR= 3	7.8	UBRR= 4	0.0	UBRR= 5	0.0

Maximum Baud rate to each frequency

ณ) พอร์ตอินพุตและพอร์ตเอาต์พุต

พอร์ต A

เป็นพอร์ตสองทิศทางขนาด 8 บิต โดยมีหน่วยควบคุมการทำงานต่างๆของพอร์ต คือ รีจิสเตอร์ PORTA (DATA REGISTER) อยู่ที่ตำแหน่ง \$1B (\$3B), รีจิสเตอร์ DDRA (DATA DIRECTION REGISTER) อยู่ที่ตำแหน่ง \$1A(\$3A) และ PINA (PORTA INPUT PINS) อยู่ที่ตำแหน่ง \$19(\$39) โดย PINA จะสามารถอ่านได้อย่างเดียว ไม่สามารถเขียนข้อมูลลงได้ ในขณะที่ PORTA และ DDRA สามารถอ่านและเขียนได้ โดยแต่ละขาสัญญาณของพอร์ต A สามารถกำหนดให้ความต้านทาน PULL-UP ทำงานในสถานะแอกทีฟหรือไม่แอกทีฟก็ได้ โดยแต่ละขาสัญญาณของพอร์ต A จะสามารถรับกระแส (SINK CURRENT) ได้ 20 มิลลิแอมป์ ซึ่งถ้าขาของพอร์ตใช้งานเป็นอินพุตและภายนอกมีความต้านทาน PULL LOW ในขณะที่ความต้านทาน PULL UP ภายในแอกทีฟ จะทำให้ MCU จำยกระแสดอกมาภายนอก

พอร์ต A จะถูกนำไปใช้งานอีกอย่างหนึ่งคือ เป็นขาสัญญาณของอินพุตของวงจรแปลงอนาล็อกเป็นดิจิตอล โดยถ้าขาของพอร์ต A ถูกใช้งานเป็นขาเอาต์พุตของพอร์ต ในขณะที่ขาของพอร์ต A ถูกใช้เป็นขาอินพุตของอนาล็อกเป็นดิจิตอล กำลัง Conversion สัญญาณ ซึ่งอาจจะทำให้การทำการแปลงสัญญาณถูกขัดจังหวะ จะมีผลให้ผลการแปลงสัญญาณผิดพลาด

การทำงานในโหมดประหยัดพลังงานจะทำให้ SCHMITT TRIGGER ของส่วนอินพุตถูกตัดออก

The Port A Data Register – PORT A

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0
\$1B(\$3B)	POARTA7	POARTA6	POARTA5	POARTA4	POARTA3	POARTA2	POARTA1	POARTA0
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0
\$1A (\$3A)	DDA7	DDA6	DDA5	DDA4	DDA3	DDA2	DDA1	DDA0
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0

The Port A Input Pins Address - PINA

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0
\$19(\$39)	PINA7	PINA6	PINA5	PINA4	PINA3	PINA2	PINA1	PINA0
Read/Write	R	R	R	R	R	R	R	R
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0

PINA ไม่ใช่รีจิสเตอร์ ซึ่งตำแหน่งที่กำหนดจะเป็นตำแหน่งของแต่ละขาของพอร์ต โดยเมื่ออ่านพอร์ต A จะเป็นการอ่านค่าที่ LATCH ส่วนการอ่านค่า PINA จะเป็นการอ่านค่าจริงๆของขาพอร์ต

การใช้งานพอร์ต A เป็นขาอินพุตเอาต์พุต

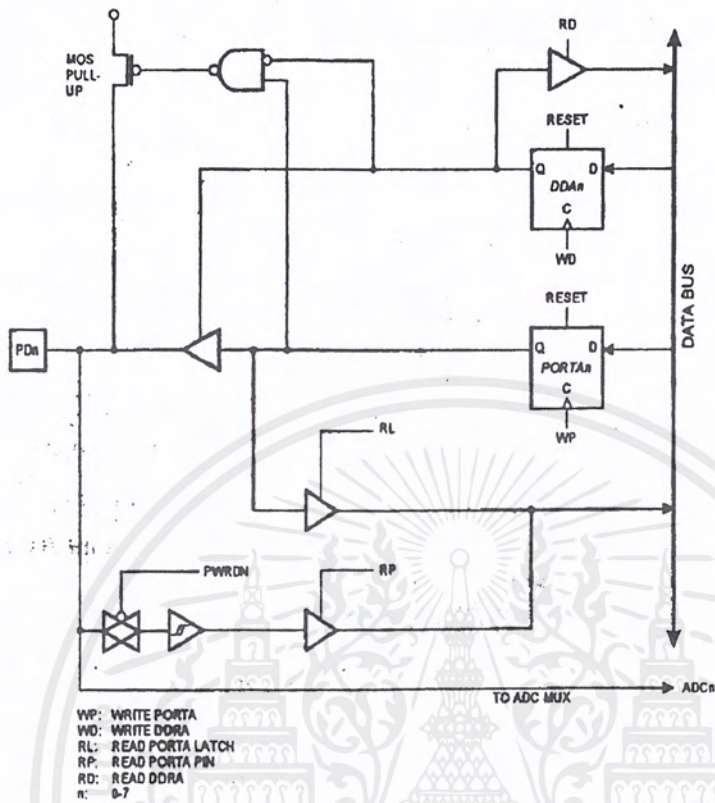
บิต DDAn ในรีจิสเตอร์ DDRA จะเป็นบิตที่ใช้ในการกำหนดทิศทางของแต่ละพอร์ต ถ้าบิต DDAn ถูกเซตเป็น 1 จะทำให้ขาของพอร์ตนั้นเป็นเอาต์พุต แต่เมื่อ DDAn ถูกเคลียร์เป็น 0 จะทำให้ขานั้นถูกกำหนดเป็นอินพุต ซึ่งสถานะของขาต่างๆ แสดงดังตารางที่ 2.2

DDAn	PORTA	I/O	Pull Up	Comment
0	0	Input	No	Tri-State (Hi-Z)
0	1	Input	Yes	PAn will source current if ext. pulled low
1	0	Output	No	Push-Pull Zero Output
1	1	Output	No	Push-Pull One Output

ตารางที่ 2.2 DDAn Effects on PORTA Pins

โครงสร้างของพอร์ต A

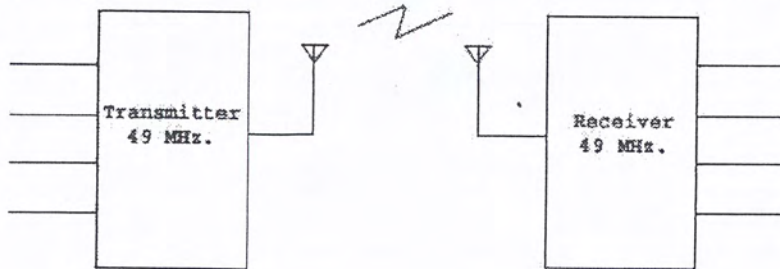
ทุกขาทั้งหมดของพอร์ต A จะมีลักษณะ โครงสร้างดังรูปที่ 2.4

รูปที่ 2.4 แสดง โครงสร้างของพอร์ต A (Pins PA0 – PA7)

2.1.4 ชุดรับส่งคลื่นวิทยุ 49 MHz.

ในโครงงานนี้ใช้ชุดรับส่งคลื่นวิทยุในการสื่อสารระหว่างโปรแกรมคอมพิวเตอร์กับตัวรถซึ่งเป็นชุดรับส่งแบบ 4 ช่องสัญญาณอิสระต่อกัน จึงทำให้สามารถควบคุมการทำงานของมอเตอร์ได้ 2 ตัวในเวลาเดียวกัน และเนื่องจากความพิเศษของวงจรนี้ที่รวมวงจรไครฟ์มอเตอร์และวงจรรับสัญญาณคลื่นวิทยุไว้ด้วยกัน จึงทำให้ไม่ต้องสร้างวงจรไครฟ์มอเตอร์ขึ้นมาใหม่

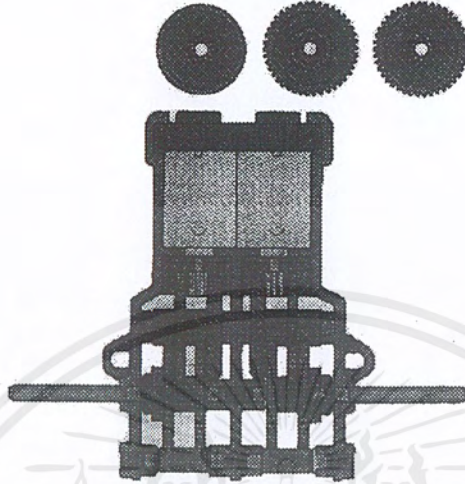

รูปที่ 2.5 รูปวงจรรับส่ง

2.1.5 ตัวรถ (Car Body)

โครงสร้างของตัวรถประกอบด้วย

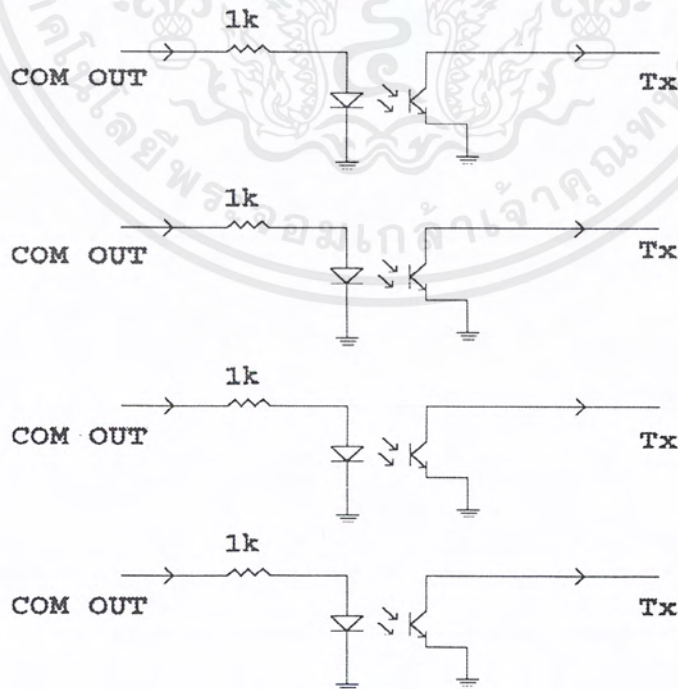
- ชุดเฟืองรถทามิย่า อัตราทด 203:1
- ชุดล้อ 2 ล้อ

รูปที่ 2.6 ชุดเฟืองรถทามิย่า

2.1.6 วงจรสวิตช์

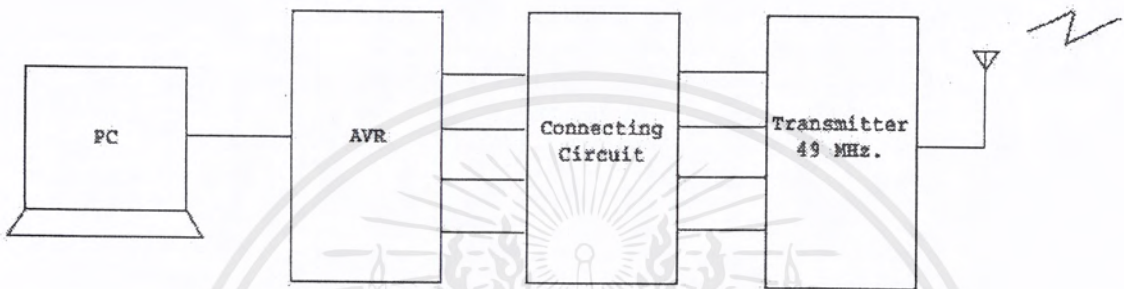
เนื่องจากสัญญาณที่ได้จากบอร์ด AVR จะมีความต่างศักย์ของเอาต์พุต 0-5 โวลต์ แต่วงจรรับส่งคลื่นวิทยุใช้ความศักย์อินพุตที่ 0-3 โวลต์ จึงต้องสร้างวงจรสวิตช์ซึ่งทำงานที่ 5 โวลต์เพื่อควบคุมสวิตช์ 3 โวลต์เพื่อให้ทั้งสองวงจรทำงานร่วมกันได้

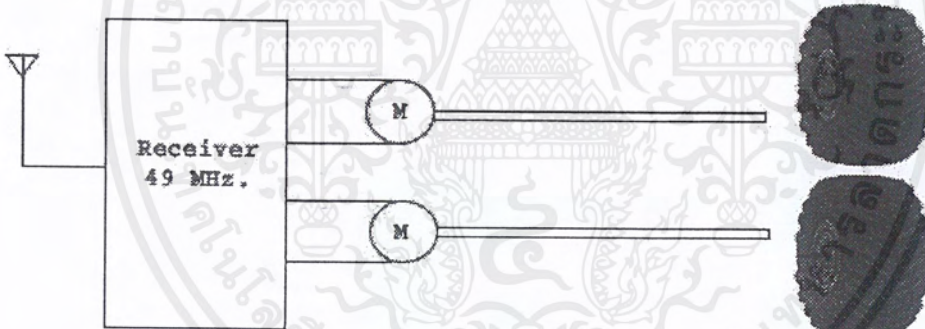
รูปที่ 2.7 วงจรสวิตช์

2.1.7 วงจรรวม

เมื่อคอมพิวเตอร์ประมวลผลภาพเรียบร้อยแล้ว จะส่งสัญญาณควบคุมทางพอร์ตอนุกรม RS-232 (COM1, COM2) ผ่านไปยังบอร์ด AVR ซึ่งจะทำการแปลงให้เป็นสัญญาณขนาน 4 บิตผ่านไปยังวงจรวัดสวิทช์เพื่อแปลงสัญญาณลอจิก 0-5 โวลต์เป็นสวิทช์ไปควบคุมวงจรถูกส่งให้ส่งสัญญาณคลื่นวิทยุไปยังตัวรับ ทางด้านตัวรับจะนำสัญญาณที่ได้ไปควบคุมถัดต่อไป

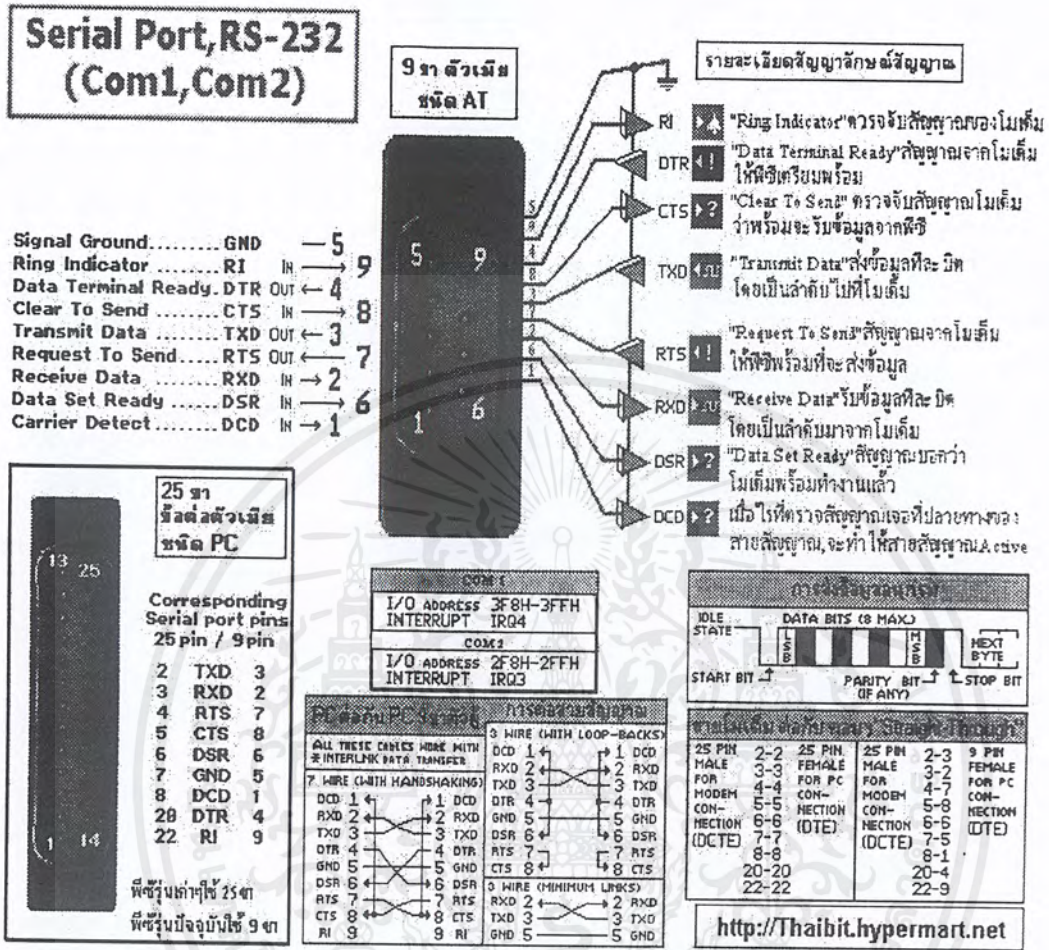

รูปที่ 2.8 วงจรภาคส่ง

รูปที่ 2.9 วงจรภาครับ

2.1.8 การเชื่อมต่อด้วยพอร์ตอนุกรม RS-232

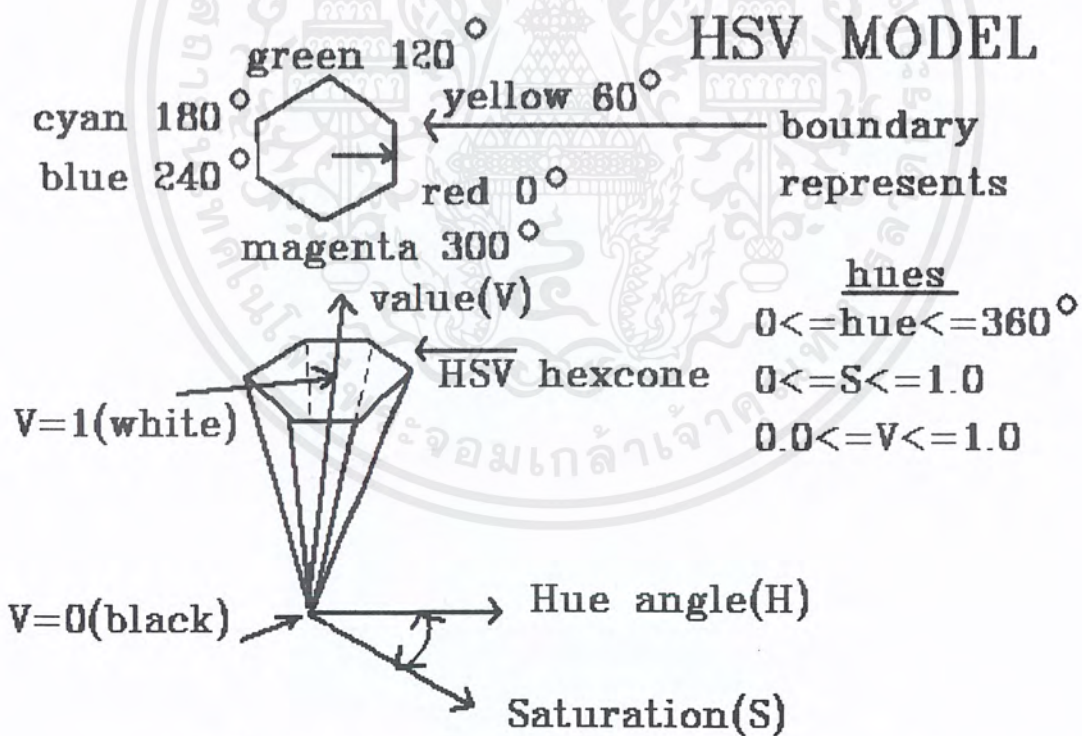
รูปที่ 2.10 รายละเอียดของคอมพิวเตอร์ (COM1, COM2)

2.2 ซอฟต์แวร์ (Software)

2.2.1 โมเดลของสีชนิดเอชเอสวี (HSV Color Model)

HSV Model (Hue, Saturation, Value) เป็นโมเดลที่แสดงคุณลักษณะของสีได้ดีกว่าโมเดลอาร์จีบี (RGB Model) เราสามารถเลือกสีโดยการกำหนดค่า HUE แล้วทำการปรับความเข้มของสีดำและขาว พารามิเตอร์ที่สนใจมีอยู่ 3 พารามิเตอร์ด้วยกัน ได้แก่ Hue, Saturation และ Value การปรับค่า Saturation นั้นจะเป็นการเพิ่มหรือลดความเข้มของสีขาวย และการปรับค่า Value จะเป็นการเพิ่มหรือลดความเข้มของสีดำ

โมเดลของเอชเอสวีนี้ได้มาจากรูปแสดงโมเดลของอาร์จีบี โดยถ้ามองจากแกนของเกรย์ (Gray Diagonal) จะเห็นเป็นรูปหกเหลี่ยมซึ่งก็คือ โคนหกเหลี่ยมซึ่งแสดงเอชเอสวีโมเดลนั่นเอง ค่า HUE ก็คือค่ามุมที่ทำในแนวแกนตั้ง (Vertical Axis) โดยสีแดง (Red) ทำมุม 0 องศา สีเหลือง (Yellow) ทำมุม 60 องศา สีเขียว (Green) ทำมุม 120 องศา สีน้ำทะเล (Cyan) ทำมุม 180 องศา สีฟ้า (Blue) ทำมุม 240 องศา และ สีบานเย็น (Magenta) ทำมุม 300 องศา

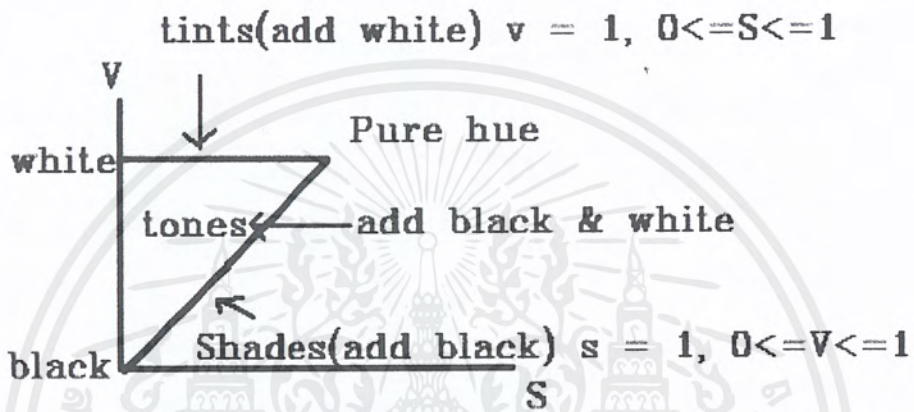

รูปที่ 2.11 แสดงกรวยซึ่งแสดงความสัมพันธ์ของสีในระบบเอชเอสวี

ค่าเซททูเรชั่น (Saturation) จะมีค่าตั้งแต่ 0.0 ถึง 1.0 และเป็นอัตราส่วนกับความบริสุทธิ์ของ HUE นั้นๆ โดยจะมีค่ามากที่สุดที่ $S = 1$ และที่ $S = 0$ จะเป็นเกรย์สเกล (Gray Scale) ดังนั้นจะเห็น

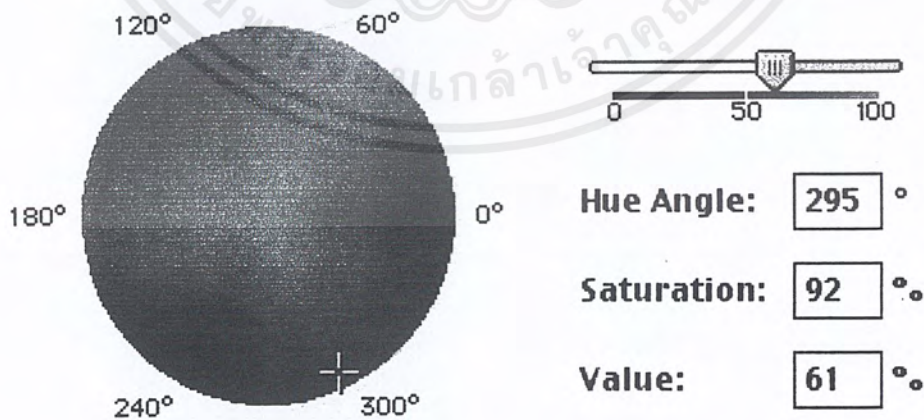
ว่าแกนของ RGB จะสัมพันธ์กับค่า V ใน HSV และสีตรงข้าม (Complementary) ได้แก่ Red +Cyan, Blue+ Yellow, Green+ Magenta คือแกนที่มีทิศตรงกันข้ามนั่นเอง การเลือกสีทำได้โดยการเลือกค่า Hue บริสุทธิ์ (ที่ S = V = 1) โดยลดค่า S เพื่อเพิ่มสีขาว และลดค่า V เพื่อเพิ่มสีดำ

ตัวอย่างเช่นหลักการผสมสีของศิลปินก็คือการเริ่มต้นด้วยแม่สี (Pure Hue) แล้วจึงค่อยๆเติมสีดำหรือขาว โดยถ้ายังเพิ่มสีดำ ก็จะได้สีที่มีเฉดเข้ม หรือถ้าเพิ่มสีขาวก็จะได้สีเฉดอ่อน ถ้าเพิ่มทั้ง 2 อย่างก็จะได้สีที่มีโทนสีแตกต่างกันไป

รูปที่ 2.12 แสดงภาพภาคตัดขวางของกรวยเอชเอสวี

ตามมนุษย์โดยปกติสามารถแยกแยะความแตกต่างได้ 128 Hue 130 Tints (ระดับของ Saturation) และ 16 ถึง 23 เฉด ดังนั้นมนุษย์จึงสามารถแยกความแตกต่างของสีได้เท่ากับ $128 \times 130 \times 23 = 380,000$ สี

รูปที่ 2.13 แสดงวงล้อของสี (Color Wheel)

2.2.2 การแบ่งกลุ่ม (Clustering) แบบเคมีน (K-means)

เป็นอัลกอริทึมที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มของข้อมูล ใช้หลักการหาค่ากลาง (mean) ของกลุ่ม (cluster) นั้นเพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำการกำหนดก่อนว่าจะแบ่งข้อมูลเป็นกี่กลุ่ม และ ทำการสุ่ม ค่าจุดศูนย์กลางเริ่มต้นให้เท่าจำนวนกลุ่มที่ต้องการ โดยแต่ละจุดต้องไม่ซ้ำกัน

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลทุกชุดมาคำนวณหาระยะห่างจากจุดศูนย์กลางทุกจุด โดยคิดจากผลต่างยกกำลังสอง ตามสูตร

$$E_k^2 = \sum_{i=1}^{n_k} (x_i^{(k)} - m^{(k)})^T (x_i^{(k)} - m^{(k)})$$

E: error (distance)

x: ข้อมูล

m: จุดศูนย์กลาง

k: จำนวนกลุ่ม

และเปรียบเทียบหาระยะห่างน้อยที่สุด เพื่อหาว่าข้อมูลควรอยู่ในกลุ่มไหน ทำจนครบทุกชุดของข้อมูล เช่น ถ้าต้องการแบ่งข้อมูลเป็น 4 กลุ่ม ให้กำหนดจุดศูนย์กลาง 4 จุด แล้วนำข้อมูลแต่ละชุดมาหาระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง ข้อมูลชุดที่ 1 (2, 1, 0, 1)

เทียบกับจุดศูนย์กลาง (0, 1, 1, 1) $e^2 = (2-0)^2 + (1-1)^2 + (0-1)^2 + (1-1)^2 = 5$

เทียบกับจุดศูนย์กลาง (0, 1, 1, 0) $e^2 = (2-0)^2 + (1-1)^2 + (0-1)^2 + (1-0)^2 = 6$

เทียบกับจุดศูนย์กลาง (0, 1, 0, 1) $e^2 = (2-0)^2 + (1-1)^2 + (0-0)^2 + (1-1)^2 = 4$

เทียบกับจุดศูนย์กลาง (0, 1, 0, 0) $e^2 = (2-0)^2 + (1-1)^2 + (0-0)^2 + (1-0)^2 = 5$

ระยะห่างน้อยที่สุด คือ 4 ข้อมูลควรอยู่ในกลุ่ม 3 ที่มีจุดศูนย์กลาง (0, 1, 0, 1) ทำจนครบทุกชุดของข้อมูล

ขั้นที่3 คำนวณหาค่าจุดศูนย์กลางของกลุ่มใหม่ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลในกลุ่ม โดยการคำนวณหาค่าจุดศูนย์กลางเหมือนการคำนวณค่ากลาง (mean value)

$$m^{(k)} = \frac{1}{n_k} \sum_{i=1}^{n_k} x_i^{(k)}$$

m: ค่า center

n: จำนวนข้อมูล

x: ข้อมูล

เช่น ถ้าแบ่งข้อมูลเป็น 4 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 มี (0,1,1,1) (0,0,1,1) (0,1,0,1) (1,1,1,1) ค่าจุดศูนย์กลางใหม่จะเป็น

$$\text{Class } 0+0+0+1/3 = 0.33$$

$$\text{Age } 1+0+1+1/3 = 1$$

$$\text{Sex } 1+1+0+1/3 = 1$$

$$\text{Survive } 1+1+1+1/3 = 1.33$$

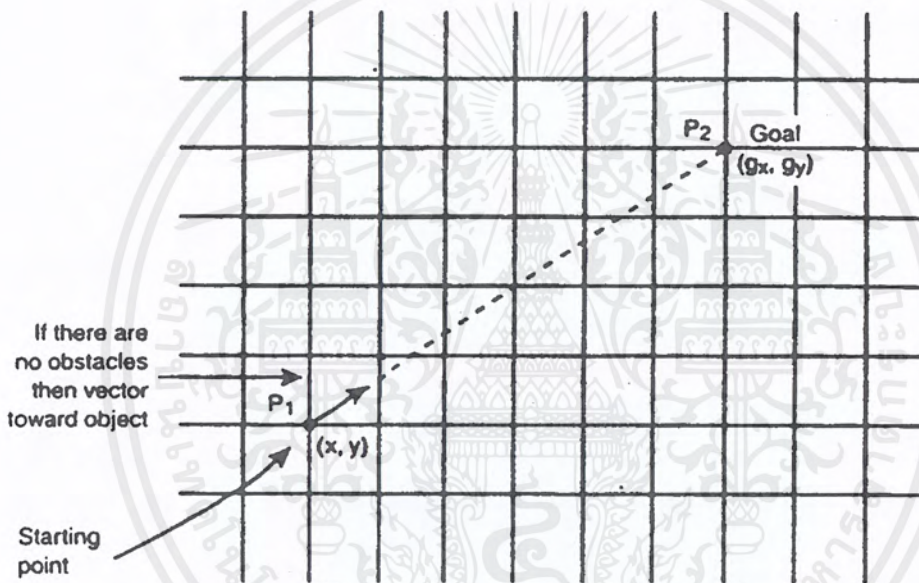
ทำงานได้จุดศูนย์กลางใหม่จนครบทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ทำตาม ขั้นที่และขั้นที่3 อีกครั้ง โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาเทียบหาระยะห่างจากจุดศูนย์กลางใหม่เพื่อหาค่าที่น้อยที่สุด และคำนวณหาจุดศูนย์กลางแต่ละกลุ่มใหม่ ทำงานค่าจุดศูนย์กลางคงที่หรือจนกว่าจะพอใจ

ขั้นที่5 ปรับจำนวนกลุ่มให้เหมาะสมโดยอาจรวมกลุ่ม หรือแยกกลุ่มที่มีอยู่ หรือตัดกลุ่มเล็กๆทิ้ง

2.2.3 การค้นหาเส้นทาง (Path Finding)

Path finding คือการคำนวณและวิเคราะห์หาเส้นทางที่จะเดินจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง โดยจะพยายามหาเส้นทางที่สามารถไปถึงเป้าหมายได้โดยใช้เวลาหรือระยะที่สั้นที่สุด ในรูปที่ 12.17 ถ้าเป็นกรณีที่ไม่มีสิ่งกีดขวางบนเส้นทางเดินเลย ก็จะสร้างเวกเตอร์ทางเดินจากจุดเริ่มต้นไปยังเป้าหมายตรงๆเลย แต่หากเป็นกรณีที่มีวัตถุมากีดขวางทางเดินก็จะต้องมีอัลกอริทึมในการค้นหาเส้นทางเดินเพื่อที่จะหลบหลีกสิ่งกีดขวางและเดินทางไปถึงเป้าหมายให้ได้ ซึ่งจะทำให้กระบวนการคิดคำนวณมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

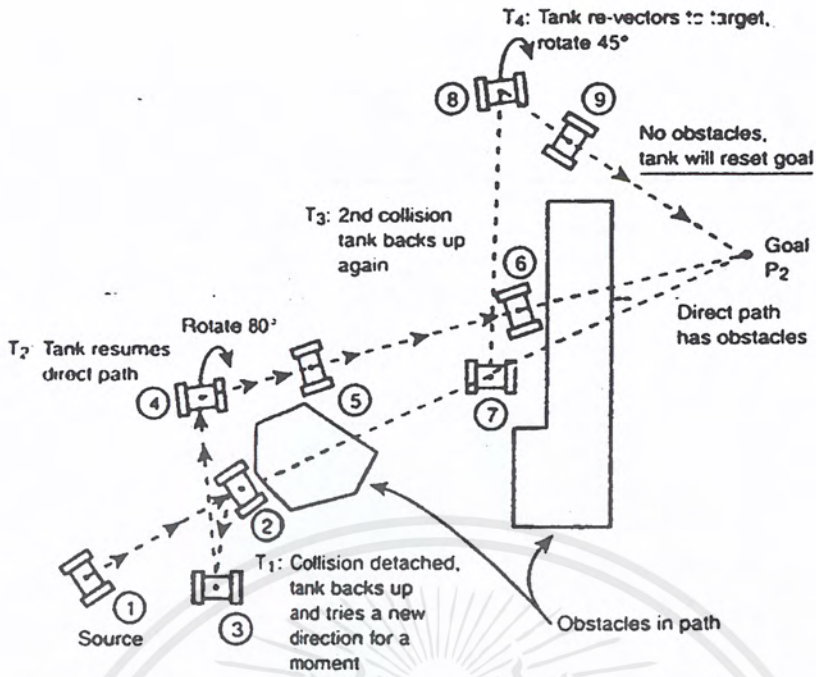

รูปที่ 2.14 การค้นหาเส้นทางจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง

วิธีการคำนวณหาเส้นทางเดินมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน ได้แก่

- Trial and Error

เป็นวิธีการสุ่มเดินไปเรื่อยๆ โดยวิธีนี้จะเหมาะกับสภาพแวดล้อมที่มีสิ่งกีดขวางขนาดใหญ่และส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่มีความโค้งหรือนูนออก กระบวนการคิดจะตัดสินใจให้เดินไปเรื่อยๆ เมื่อชนเข้ากับสิ่งกีดขวางจะทำการถอยหลังกลับมาแล้วทำการหมุนซ้ายหรือขวาไปเท่ากับมุมที่กำหนด เช่น 45-90 องศา หลังจากนั้นจึงเดินหน้าต่อไปอีกในระยะที่ตั้งไว้แล้วทำการค้นหาเป้าหมายอีกครั้งหนึ่ง (Retarget) และทำการทดลองเดินไปข้างหน้าอีกครั้ง

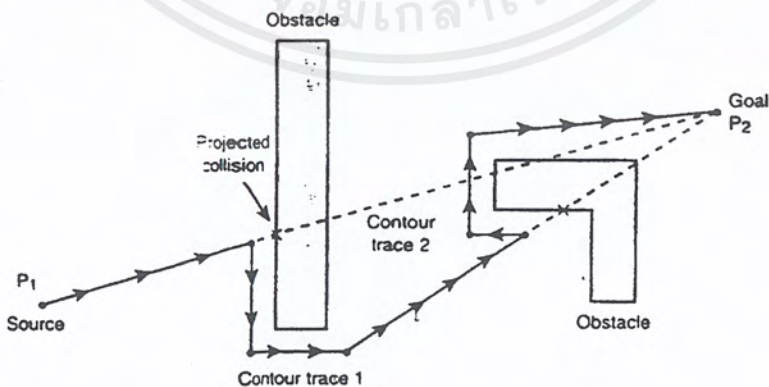

รูปที่ 2.15 แสดงการทำงานของอัลกอริทึมในการชนและถอย

อย่างไรก็ตามวิธีนี้ไม่ได้ใช้วิธีคิดคำนวณที่ฉลาดนัก แต่สามารถใช้ค้นหาเส้นทางได้จริง เพราะมีการสุ่มเลือกทางเพื่อหลบสิ่งกีดขวาง จะทดลองเดินไปในแต่ละเส้นทางจนหาทางไปยังเป้าหมายได้ในที่สุด

- Contour Tracing

วิธีนี้ใช้หลักการหาเส้นทางเดินอ้อมเพื่อหลบหลีกสิ่งกีดขวางจากขอบเขตนอก (Contour) ของวัตถุที่ขวางบนเส้นทางที่จะเดิน โดยขอบนอกของวัตถุจะห่างจากขอบของวัตถุจริงเป็นระยะหนึ่งซึ่งจะทำให้ไม่ไปชนกับวัตถุ และจะทำการตรวจสอบการซ้อนทับของสิ่งกีดขวางบนเส้นทางเดินเป็นระยะๆ ถ้าไม่มีก็จะทำการสร้างเวกเตอร์ทางเดินตรงไปยังเป้าหมายเลย

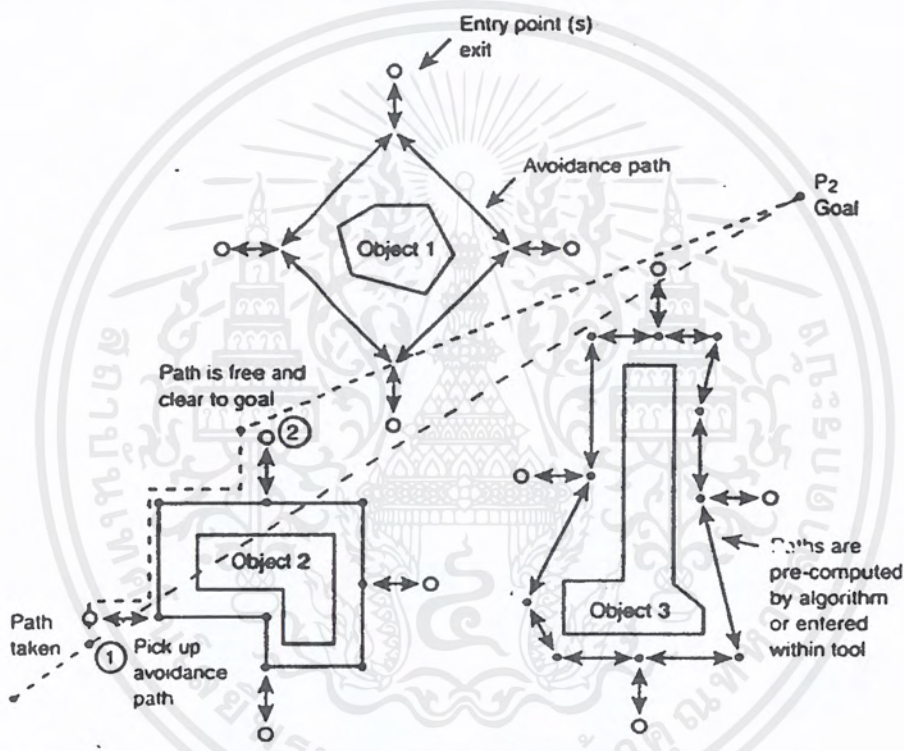

รูปที่ 2.16 การค้นหาเส้นทางของวิธี Contour tracing

วิธี Contour tracing นี้ยังไม่เป็นวิธีที่ดีที่สุด เพราะใช้วิธีเดินอ้อมสิ่งกีดขวางแทนที่จะใช้เส้นทางที่เดินไปยังเป้าหมายโดยตรงซึ่งจะใช้ระยะที่สั้นที่สุด ดังนั้นจึงควรลองใช้วิธี Trial and Error ก่อนแล้วถ้าไม่สามารถหาเส้นทางที่จะไปยังเป้าหมายได้แล้วจึงค่อยมาใช้วิธีนี้

- Collision Avoidance Tracks

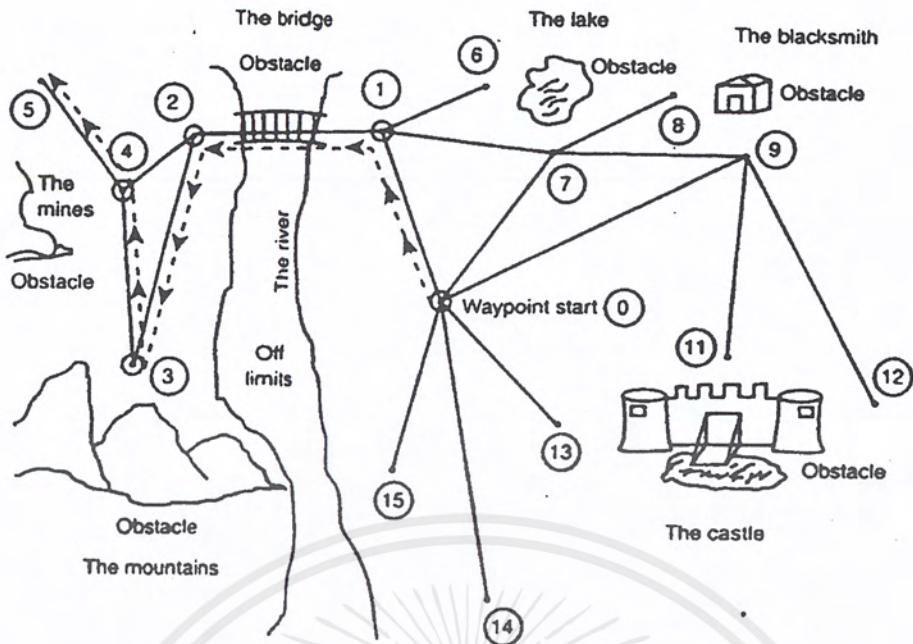
แนวคิดของวิธีคือจะทำการสร้างทางเดินรอบๆวัตถุซึ่งประกอบด้วยชุดของจุดและเวกเตอร์ของเส้นทางโดยจะคำนวณหาจากระยะทางที่สั้นที่สุด เมื่อตัวหุ่นเดินไปจะถามไปยังตัวกระบวนการหาเส้นทาง (Path finder) ว่าจะต้องเดินไปทางใดเพื่อให้ได้เส้นทางที่สามารถหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้ในระยะทางที่สั้นที่สุด ซึ่งความจริงอาจมีมากกว่าหนึ่งเส้นทางก็ได้

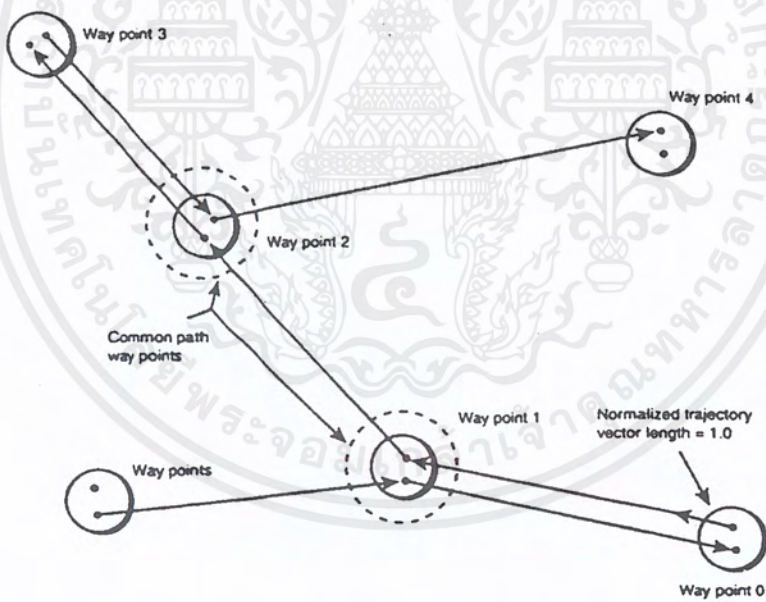
รูปที่ 2.17 เส้นทางหลบหลีกสิ่งกีดขวาง

- Waypoint path finding

วิธีนี้จะทำการสร้างเส้นทางเดินโดยจะกำหนดจุดหรือ โหนด(Node) ที่สนใจและเชื่อมแต่ละจุดด้วยเวกเตอร์ซึ่งแทนเส้นทางเดินกันเป็นเน็ตเวิร์ค วิธีนี้จะรับประกันได้ว่าจะสามารถไปถึงเป้าหมายได้อย่างแน่นอน และที่สำคัญวิธีจะให้เส้นทางที่ไปยังจุดสำคัญๆได้โดยการกำหนดจุดหรือ โหนดที่ตำแหน่งที่เราต้องการ

รูปที่ 2.18 เส้นทางเชื่อมต่อถึงกันเป็นเน็ตเวิร์ค

รูปที่ 2.19 เส้นทางที่เชื่อม โหนดโดยใช้จุดร่วมกัน(Waypoints)

● Robust Pathfinding

อัลกอริทึมในการค้นหาเส้นทางมีอยู่มากมายหลายวิธี และไม่ว่าจะเป็นวิธีใดก็มีรากฐานความคิดอยู่บนโครงสร้างของกราฟ ซึ่งจะประกอบด้วยโหนดและเส้นเชื่อมต่อโหนด โดยแต่ละโหนดจะไปถึงกันได้ และมักมีการคำนวณค่าสูญเสีย (Cost) ในแต่ละเส้นทางด้วย

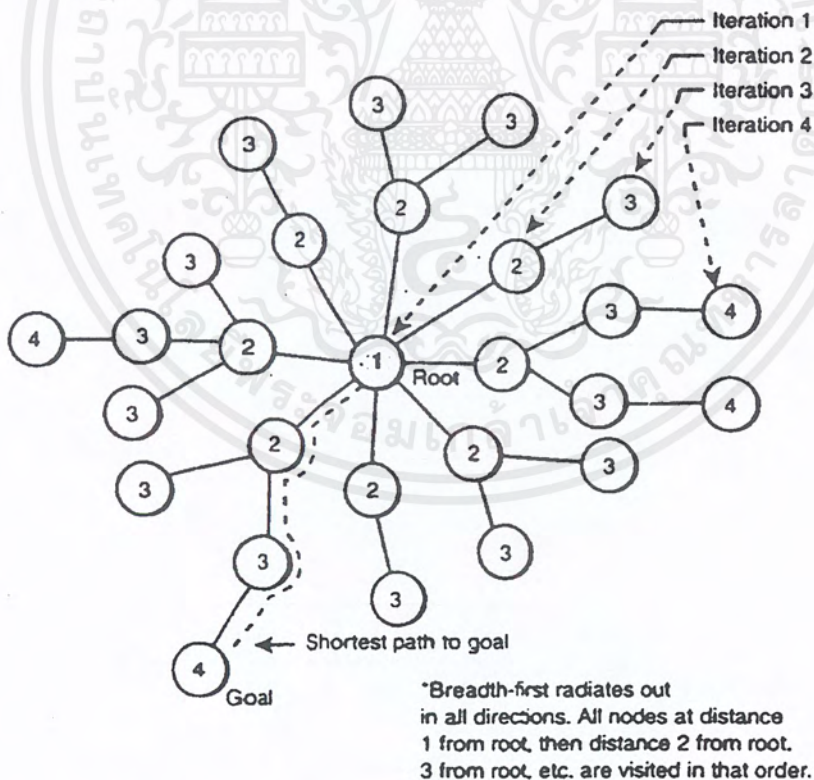
เมื่อสามารถสร้างกราฟที่เชื่อมต่อแต่ละจุดเข้าด้วยกันแล้วก็สามารถค้นหาเส้นทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งได้โดยมีค่าสูญเสียวนที่น้อยที่สุด เพราะในกราฟนั้นจะไม่รวมวัตถุที่เป็นสิ่งกีดขวางเข้าไปด้วย

อัลกอริทึมในการค้นหาเส้นทางที่นิยมใช้ในระบบคอมพิวเตอร์ได้แก่

- Breadth-first search
- Bidirectional breadth-first search
- Depth-first search
- Dijkstra's search
- A*search

Breadth-First search

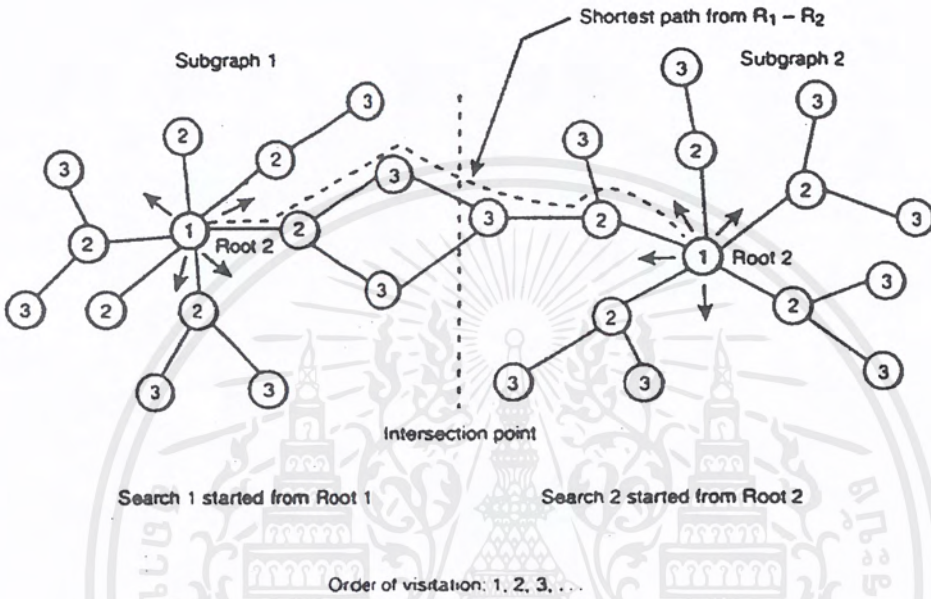
วิธีนี้จะกระจายเส้นทางไปยังทุกๆจุดรอบด้านพร้อมๆกันเป็นระยะหนึ่งหน่วย สองหน่วย และสามหน่วยไปเรื่อยๆ จะแผ่กระจายออกไปเป็นวงกลม แบบนี้จะแตกโหนดออกไปอย่างหยาดๆ โดยไม่คำนึงถึงทิศทางที่จะไปถึงเป้าหมายเลย

รูปที่ 2.22 แสดงภาพการแตกโหนดของ Breadth-first search

Bidirectional Breadth-First search

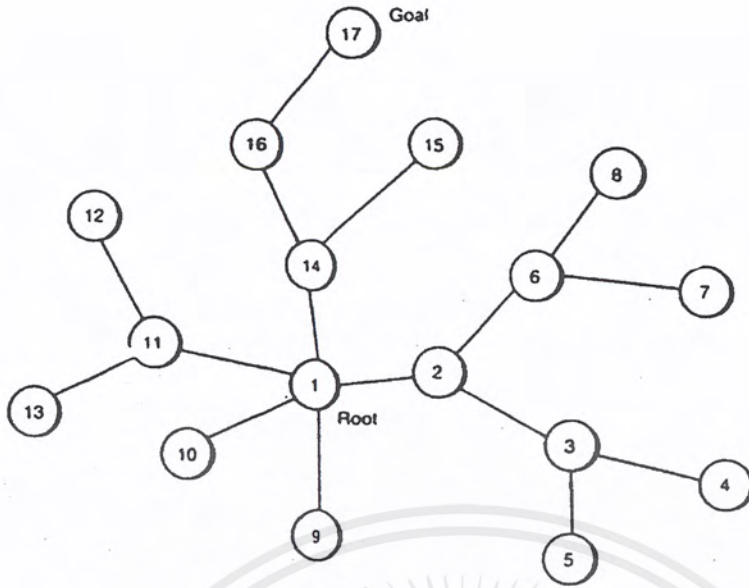
คล้ายกับวิธี Breadth-First search แต่จะทำการแตกโหนดจาก 2 จุดพร้อมกันซึ่งจุดหนึ่งคือจุดเริ่มต้น และอีกจุดหนึ่งคือเป้าหมายดังรูปที่ 12.26

รูปที่ 2.23 แสดงการแตกโหนดจากจุดเริ่มต้นและจุดเป้าหมาย

Depth-First search

เป็นวิธีกลับกันกับ Breadth-first search เพราะ depth-first search จะทำการค้นหาไปในทิศทางเดียวไปจะกว่าจะไม่สามารถแตกโหนดไปได้อีกหรือจนกว่าจะพบเป้าหมาย แล้วจึงจะลองเส้นทางใหม่ไปเรื่อยๆ วิธีนี้จะเกิดปัญหากำหนดความลึกของการค้นหาไม่ดี เพราะอาจทำให้ค้นหาหลงทางได้ จึงจำเป็นต้องกำหนดค่าความลึกของการค้นหา (Depth limit) คือถ้าค้นหาไปถึงความลึกที่กำหนดแล้วยังไม่เจอเป้าหมาย จะต้องเปลี่ยนเส้นทางไปเส้นทางอื่น

Search order: 1, 2, 3, ..., 17

รูปที่ 2.24 การค้นหาเส้นทางแบบ Depth-first search

Dijkstra's search

ใช้หลักการเดียวกับ Minimum Spanning Tree คือจะคำนวณค่าสูญเสีย (Cost) ในทุกการแตกโหนดออกไปยังจุดถัดไป และจะเลือกแตกโหนดไปยังโหนดที่มี cost ต่ำที่สุด

A* search

การ search มีการคำนวณ cost ที่จะไปถึงเป้าหมาย เรียกว่า "Greedy search" ซึ่งจะช่วยลด cost ได้ ลักษณะคล้ายๆกับ Depth First search จะมุ่งไปในเส้นทางเดียวแล้วจะวกกลับมาเมื่อเจอทางตัน (dead end) ส่วนการ search ที่มีการคิด cost ของเส้นทางที่จะไป เรียกว่า "Uniform Cost search" ทั้งสองแบบจะมีข้อดีที่แตกต่างกันไป ดังนั้น A* search จึงรวมคุณสมบัติของทั้งสองวิธีเข้าด้วยกัน โดยรวมสมการ cost เป็น

$$f(n) = g(n) + h(n)$$

$f(n)$: cost รวมของเส้นทางที่จะไป node n

$g(n)$: cost จาก node แรกถึง node n

$h(n)$: cost จาก node n ถึงเป้าหมาย

จะทำการเลือกเส้นทางที่มีค่า Cost รวมน้อยที่สุด ตามปกติแล้วค่า $h(n)$ ฟังก์ชันจะมีค่าน้อยกว่าความเป็นจริงเสมอ เรียกว่า "Admissible Heuristic" ซึ่งจะทำให้ค่า $f(n)$ ไม่มีทางเกินจริง A* search ช่วยแก้จุดอ่อนของ Greedy search ที่ว่าถ้าเส้นทางนั้น ใกล้เป้าหมายก็จริงแต่ถ้าเดินไปแล้ว อาจจะมีระยะทางรวมมากกว่าเส้นทางอื่นก็ได้ ส่วนจุดอ่อนของ Uniform cost search คือเส้นทางที่

จะเลือกไปนั้นอาจมี cost น้อยแต่อาจจะไกลจากเป้าหมายมากกว่าก็ได้ เมื่อ A* รวมทั้ง 2 คุณสมบัติเข้าด้วยกันทำให้มีคุณภาพดีขึ้น

ตัวอย่าง

ต้องการเดินทางจากเมือง Arad ไปเมือง Sibiu ด้วยระยะทางที่สั้นที่สุด

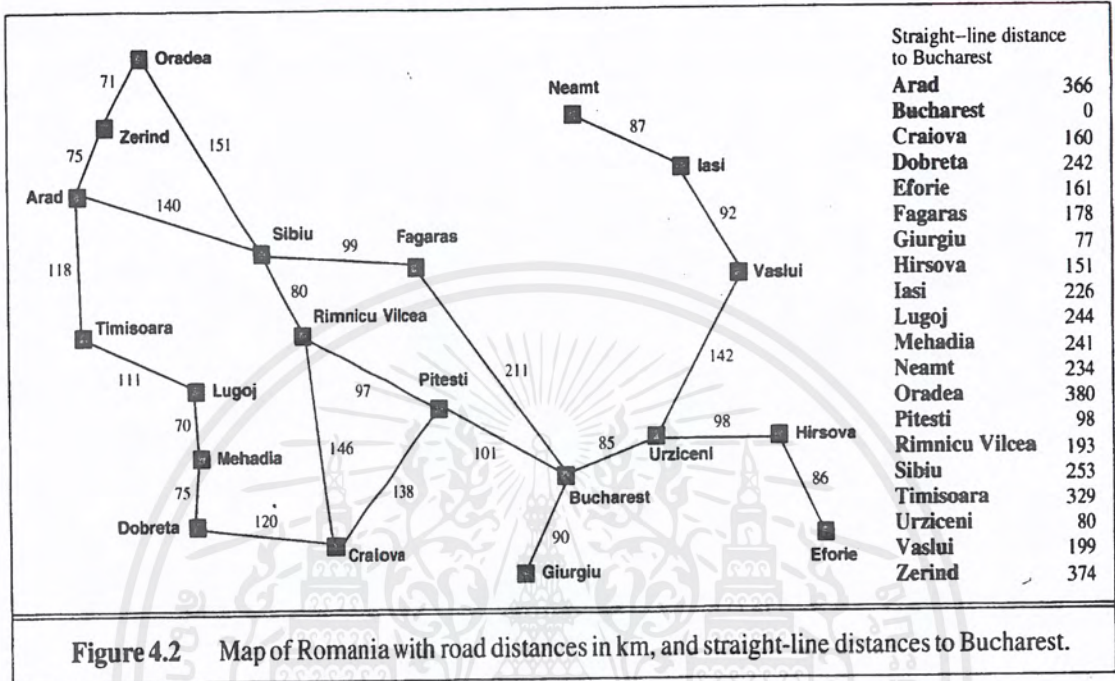
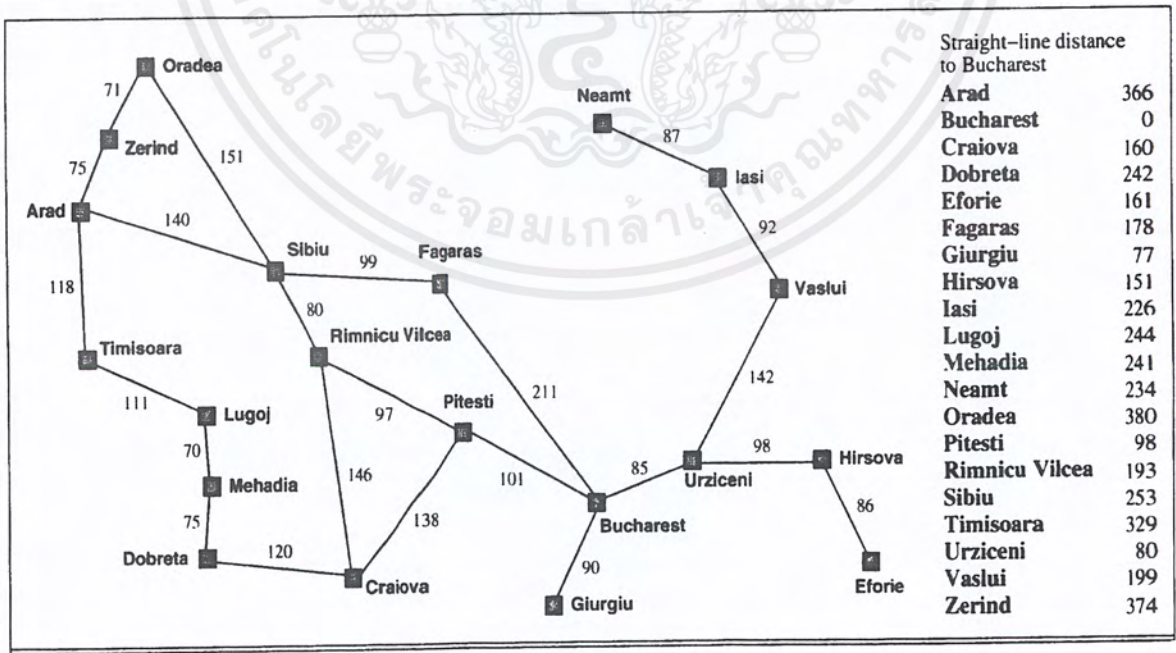

Figure 4.2 Map of Romania with road distances in km, and straight-line distances to Bucharest.

รูปที่ 2.25 แสดงแผนที่ระยะทาง(กิโลเมตร) และระยะกระจัดไปเมือง Bucharest

รูปที่ 2.26 แสดงแผนผัง Tree ของ A* search โดย $f = g + h$

จากเมือง Arad จะเลือกไปเมือง Sibui เพราะมีค่าcostรวมน้อยที่สุด และจากเมือง Sibui จะเลือกไปเมือง Rimnicu เพราะcostรวมน้อยที่สุดเช่นกัน จากเมือง Rimnicu จะเลือกไปเมือง Pitesti และจาก Pitesti จะไปสู่เป้าหมายคือเมือง Bucharest

2.2.4 การเขียนโปรแกรมติดต่อกับพอร์ตอนุกรม (I/O Serial Port)

ในโปรแกรมวิชวลเบสิกสามารถทำการติดต่อกับพอร์ตอนุกรมได้โดยใช้ VB Control ที่ชื่อว่า **MSComm** ซึ่งจะต้องทำการ add component ก่อน โดยเข้าไปที่เมนู Project → Components แล้วเลือก control ที่ชื่อว่า Microsoft Comm Control 6 เสร็จแล้วจะปรากฏ icon รูปโทรศัพท์บน tool box ให้เลือกแล้วเอามาวางบนฟอร์ม

การเขียนโปรแกรมติดต่อกับ Serial Port สามารถทำได้ 2 วิธี คือ

2.2.4.1 การติดต่อแบบอินเทอร์รัพต์

ขบวนการอินเทอร์รัพต์ อุปกรณ์รอบข้างเกือบทุกชิ้นจะต้องปฏิบัติงานอยู่เพื่อส่งสัญญาณไปให้แก่ซีพียูเสมอ ถ้าอุปกรณ์นั้นพร้อมที่จะรับส่ง ที่เคยเจอจากการทำโครงการอุปกรณ์ จะส่งเป็นรหัสแอสกี เราจะเขียนโปรแกรมอินเทอร์รัพต์ โดยเมื่อที่ข้อมูลเข้ามาก็จะทำให้มี CommEvent กับ OnComm Event

2.2.4.2 การติดต่อแบบโพลลิ่ง

ในระบบพีซี การโพลลิ่งที่ใช้การส่งผ่านข้อมูลระหว่าง Terminal กับ CPU กรณีข้อมูลเป็นประเภทไบนารีที่ส่งจากคีย์บอร์ด โดยวิธีการนี้จะตรวจสอบ คีย์บอร์ดว่ามีข้อมูลส่งมาหรือเปล่า โดยจะตรวจสอบตลอดเวลา การทำงานกับข้อมูลที่รับเข้ามาจะตรวจสอบด้วยความเร็วที่สูงกว่าอัตราความเร็วข้อมูลที่ส่งเข้ามาทาง คีย์บอร์ด การที่ CPU ส่งสัญญาณออกไปตรวจสอบพบว่ามีข้อมูลที่ ต้องส่งเข้ามา เรียกว่า "Wet Poll" ซึ่งจะเสียช่วงเวลา 90 เปอร์เซ็นต์ คาบเวลาที่เสียไปนั้น เราเลือกใช้เทคนิค การโพลแบบ "Round Robin" แทน แต่ในVBเราจะใช้การตรวจสอบข้อมูลที่มาจาก Serial Port ตลอด โดยจะใช้ Control Timer เข้ามาช่วยในการเขียน โปรแกรมซึ่งสามารถตรวจสอบได้ถึงระดับ 1 มิลลิวินาที หรือจะใช้ Do...Loop ก็ได้

ในตัวคอนโทรล MSComm มี Event ที่ใช้เพียง Event เดียวเท่านั้นเอง ก็คือ OnComm Event ซึ่งจะใช้ในการติดต่อแบบอินเทอร์รัพต์ การเขียนโปรแกรมติดต่อกับ Serial Port แบบธรรมดาจะใช้ comEvent เพียง comEvReceive, comEvSend ถ้าเป็นการติดต่อสื่อสารแบบ โมเด็มจะใช้หลายตัวในการตรวจสอบสัญญาณ

2.2.4.3 องค์ประกอบในการใช้ MSComm

การตั้งค่าติดต่อกับพอร์ต

- Comport คือ เราต้องกำหนดหมายเลข Port ที่ใช้ต่อRS-232 (Com1, Com2)
- Setting คือ เราต้องกำหนดอัตรา Baud, Parity, Data (จำนวนบิต), Stop ตัวอย่าง 1200, n, 8, 1
- Handshaking คือ เราจะกำหนดได้ 4 แบบ comNone, comXonXoff, ComRTS, comTRSXonXoff

2.2.4.4 การใช้ Buffer ในการรับส่งข้อมูล

- InBufferSize คือ การกำหนด Buffer ในการรับข้อมูลเข้ามา
- OutBufferSize คือ การกำหนด Buffer ในการส่งข้อมูลออกไป
- Rthreshold คือ การที่เรากำหนดการเกิด Event-driven ในการรับข้อมูลเข้ามา
- Sthreshold คือ การที่เรากำหนดการเกิด Event-driven ในการรับข้อมูลออกไป
- Inputlen คือ จำนวนของข้อมูลทีไปอ่านใน Buffer รับข้อมูล
- EOFEnable คือ การที่บอกว่าสิ้นสุดของไฟล์ (EOF) End of File

2.2.4.5 ด้านฮาร์ดแวร์

- ParityReplace คือ ค่าของคาแรกเตอร์ที่จะแทนในเมื่อเกิด Parity Error
- NullDiscard คือ การกำหนดให้รับหรือไม่รับ NULL CHARACTER
- RTSEnable คือ ทำให้มีสัญญาณ RTS (Request To Send)
- DTSEnable คือ ทำให้มีสัญญาณ DTR(Data Terminal Ready)

2.2.4.5 การกำหนดคุณสมบัติของ MSComm Control ให้สามารถติดต่อกับพอร์ต

1. Property ชื่อ Comport คือ เลือกคอมพอร์ตที่เราจะต่อใช้งาน ดังตัวอย่างการเขียนโค้ด
ตัวอย่าง MSComm1.CommPort = 2 (ในที่นี้เลือกจะใช้ Com2 อยู่ที่ด้านหลังเครื่องคอมพิวเตอร์)

2. Property ชื่อ Settings คือ การตั้งค่าของการรับส่งข้อมูล ซึ่งจะต้องรู้ด้วยว่าอัตราบอด ของอุปกรณ์ที่จะติดต่อด้วยเป็นเท่าไร โดยมีรายละเอียดการใส่ต่างๆค่าดังนี้
MSComm1.Settings = "Baud (อัตราการรับส่งข้อมูล), Parity (ถ้าไม่ใช่ใส่ N, จำนวนบิตข้อมูล, บิตสตอป"

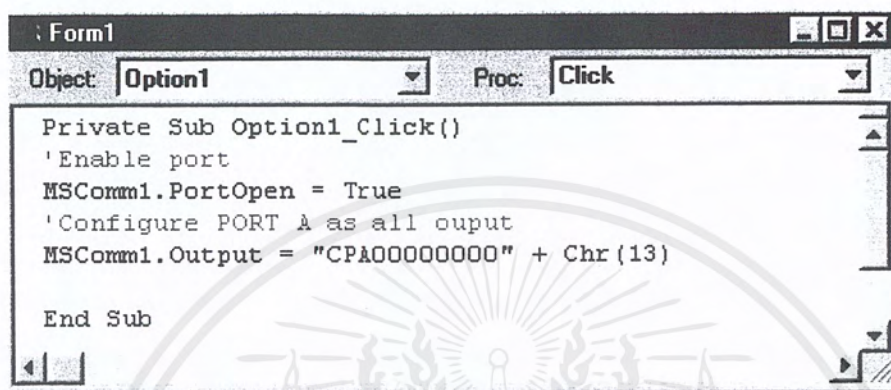
ตัวอย่าง MSComm1.Settings = "9600, N, 8, 1"

3. Property ชื่อ InputLen คือ กำหนดขนาดขณะที่มีข้อมูลเข้ามาให้ไปอ่านข้อมูลทั้งหมดที่อยู่ในบัฟเฟอร์

ตัวอย่าง `MSComm1.InputLen = 1`

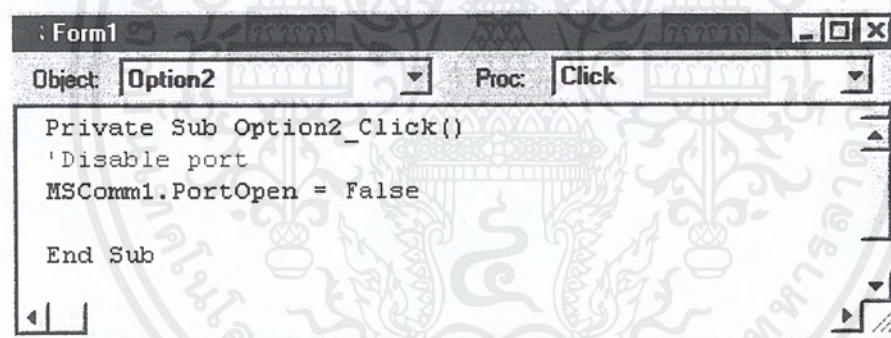
4. Property ชื่อ Port Open คือ จะเปิดให้พอร์ตใช้งานหรือไม่ ถ้าเปิด =True ถ้าปิด =False

ตัวอย่าง `MSComm1.PortOpen = True`


```
Private Sub Option1_Click()  
'Enable port  
MSComm1.PortOpen = True  
'Configure PORT A as all output  
MSComm1.Output = "CPA00000000" + Chr(13)  
  
End Sub
```

รูปที่ 2.27 ตัวอย่างการ Enable port ให้ใช้งานได้

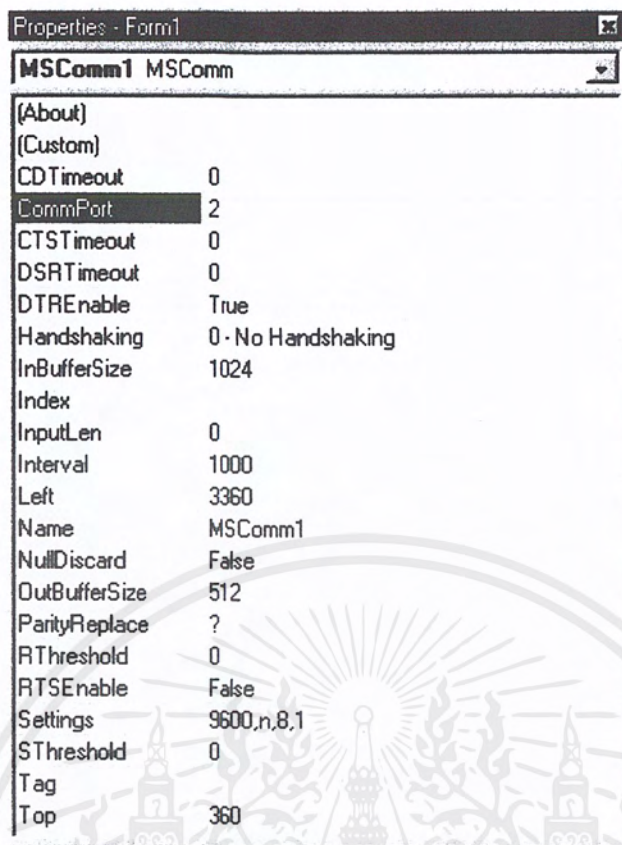


```
Private Sub Option2_Click()  
'Disable port  
MSComm1.PortOpen = False  
  
End Sub
```

รูปที่ 2.28 ตัวอย่างการ Disable Port

5. Property ชื่อ Rthreshold คือ ทำให้เกิดการกระตุ้นด้วย Event-driven เมื่อมีข้อมูลในบัฟเฟอร์รับข้อมูล (Comport) จะทำให้เกิด CommEvent ใน OnComm Event

ตัวอย่าง `MSComm1.Rthreshold =1`

รูปที่ 2.29 แสดงการเซตค่าพรีอพเพอร์ตีต่างๆ ในการติดต่อกับพอร์ตอนุกรม

2.2.4.6 วิธีของการรับส่งข้อมูลจาก Serial Port

ด้านบนเป็นการกำหนดค่าเริ่มต้นให้กับคอมพอร์ตและเปิดใช้การรับและส่งของพอร์ต RS-232 ดังนั้นก็สามารถจะรับและส่งข้อมูลทางพอร์ตได้ โดยใช้ Property ดังนี้

Output = ซึ่งจะเป็นการส่งข้อมูลไปที่พอร์ต

Input = เป็นส่วนของการรับข้อมูลจากพอร์ต แต่ในส่วนนี้จะต้องนำคำสั่งไปเขียนที่ Event Property OnComm จะอยู่ใน Sub MSComm_OnComm ซึ่ง จะอ่านข้อมูลเข้ามาจากทางพอร์ต RS232 นั้นเอง

```
Form1
Object: Command1 Proc: Click
Private Sub Command1_Click()
'sends RDO command + CR
MSComm1.Output = "rd0" + Chr$(13)
'waits for five characters to be recieved
'into serial buffer ( data + CR )
Do
dummy = DoEvents()
Loop Until MSComm1.InBufferCount >= 5
'print value in text box
Text1.Text = Val (MSComm1.Input)
End Sub
```

รูปที่ 2.30 แสดงการใช้พอร์ตซีอินพุทและเอาต์พุท

บทที่ 3

การออกแบบ

จากทฤษฎีทั้งหมดที่ศึกษามานำมาสร้างเป็นอัลกอริทึมที่ใช้ในการสร้างเส้นทางไปยังวัตถุเป้าหมาย โดยหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวางและเป็นเส้นทางที่เหมาะสมที่สุดหรือระยะทาง(Cost) น้อยที่สุด จากนั้นก็สร้างอัลกอริทึมในการควบคุมรถให้เดินทางไปยังเป้าหมาย และส่งคำสั่งในการควบคุมรถให้เดินทางไปในทิศทางที่ต้องการ ดังนั้นจึงสามารถแบ่งส่วนของซอฟต์แวร์เป็น 2 ส่วนดังนี้

3.1 อัลกอริทึมการวิเคราะห์สีของภาพโดยใช้ทฤษฎีเอชเอสวี (HSV)

เมื่อโปรแกรมทำการรับภาพเฟรมวิดีโอมาจากกล้องดิจิทัลจะทำการคำนวณหาค่าพารามิเตอร์สีอาร์จีบีของแต่ละพิกเซล แล้วนำมาแปลงเป็นค่าเอชเอสวี (HSV) โดยใช้อัลกอริทึมที่ใช้ในการแปลง

3.2 อัลกอริทึมในการสแกนหาตำแหน่งสิ่งกีดขวางและตำแหน่งรถ

เมื่อได้ค่าเอชเอสวีแล้วจะสามารถเลือกสแกนเฉพาะสีที่ต้องการได้ ในที่นี้จะกำหนดให้สีน้ำเงินเป็นสีของสิ่งกีดขวาง สีแดงและเขียวเป็นสีของหัวรถท้ายรถ

- 1) การสแกนจะสแกนหาค่ามุมฮิวที่อยู่ในช่วงสีน้ำเงินแล้วทำการเก็บจุดทุกจุดที่เป็นสีน้ำเงินไว้ เพื่อมาทำการจัดกลุ่ม (Clustering) ด้วยอัลกอริทึมเคมีน (K-mean)
- 2) สแกนหาค่ามุมฮิวที่อยู่ในช่วงสีแดงและสีเขียว แล้วนำพิกัดจุดที่ได้ไปหาจุดศูนย์กลางของทั้งสีแดงและสีเขียว นำจุดศูนย์กลางทั้งสองไปหาความชันของรถ ซึ่งการสแกนตำแหน่งของรถจะสแกนจากทุกเฟรมภาพที่รับมาด้วยอัตราเร็ว(refresh) ทุกๆ 100(μ Sec) (10 ภาพต่อวินาที)

3.3 อัลกอริทึมในการจัดกลุ่ม (Clustering)

พิกัดจุดทุกจุดที่เป็นสีน้ำเงินไว้ นำมาทำการจัดกลุ่ม (Clustering) ด้วยอัลกอริทึมเคมีน (K-mean) ออกเป็น 25 กลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มตามตำแหน่งพิกัด แล้วทำการตัดกลุ่มที่มีสมาชิกน้อยๆออก เพราะถือว่าเป็นสัญญาณรบกวน (noise) ในภาพ

3.4 การค้นหาเส้นทาง (Path Finding) ด้วยอัลกอริทึมคอนทัวร์เทรซซิง (Contour Tracing)

จากพิกัดจุดสีน้ำเงินของสิ่งกีดขวางและพิกัดจุดศูนย์กลางของรถและเป้าหมายนำมาพล็อตลงในภาพ

1. สแกนทั้งภาพเพื่อทำการติดตามขอบ(Edge detection) แล้วเก็บพิกัดขอบของสิ่งกีดขวางนั้นไว้
2. นำพิกัดจุดศูนย์กลางรถ และรับอินพุตของพิกัดเป้าหมาย นำมาสร้างสมการเส้นตรงซึ่งเป็นเส้นทางที่รถจะเดินไป
3. นำพิกัดขอบของสิ่งกีดขวางแต่ละชิ้นมาแทนในสมการเส้นตรงเพื่อตรวจสอบว่าสิ่งกีดขวางนั้นอยู่บนแนวเส้นตรงหรือไม่ ถ้าไม่มีสิ่งกีดขวางบนแนวเส้นทางเลย ให้กำหนดจุดเป้าหมายเป็นเวกซ์พอยนต์ที่จะให้รถเดินไป
4. ถ้ามีสิ่งกีดขวางอยู่บนเส้นทางให้หาพิกัดของสิ่งกีดขวางที่อยู่ใกล้ที่สุดก่อน แล้วกำหนดพิกัดบนด้านของสิ่งกีดขวางนั้นเป็นเวกซ์พอยนต์ถัดไปที่จะให้รถเดินไป
5. เลือกจุดมุมที่อยู่บนด้านเดียวกันกับจุดเวกซ์พอยนต์ก่อนหน้านี้ ว่าที่มุมไหนจะใกล้กับเป้าหมายมากกว่า แล้วทำการกำหนดจุดมุมนั้นให้เป็นเวกซ์พอยนต์ถัดไป
6. สร้างสมการเส้นตรงที่เป็นเส้นทางจากจุดมุมนั้น ไปยังเป้าหมาย
7. นำพิกัดขอบของสิ่งกีดขวางแต่ละชิ้นมาแทนในสมการเส้นตรงเพื่อตรวจสอบว่ามีสิ่งกีดขวางชิ้นอื่นอยู่บนเส้นทางหรือไม่
 - ถ้าไม่มีสิ่งกีดขวางอยู่บนเส้นทางเลยให้กำหนดเป้าหมายเป็นจุดเวกซ์พอยนต์ถัดไป
 - ถ้ามีสิ่งกีดขวางอยู่บนเส้นทางให้ตรวจสอบว่าเป็นสิ่งกีดขวางชิ้นเดิมหรือไม่
8. ถ้าสิ่งกีดขวางชิ้นใหม่อยู่บนเส้นทางกลับไปคำนวณสร้างเส้นทางในข้อ 2 โดยคราวนี้กำหนดพิกัดของรถเป็นตำแหน่งจุดเวกซ์พอยนต์ล่าสุด
9. ถ้าเส้นทางผ่านสิ่งกีดขวางชิ้นเดิมให้กำหนดมุมถัดไปที่อยู่บนด้านเดียวกันกับจุดเวกซ์พอยนต์ก่อนหน้านี้เป็นจุดเวกซ์พอยนต์ถัดไป แล้วกลับไปสร้างเส้นทางในข้อ 2 โดยคราวนี้กำหนดพิกัดของรถเป็นจุดเวกซ์พอยนต์ล่าสุด

3.5 การค้นหาเส้นทาง (Path Finding) ด้วยอัลกอริทึมคอนทัวร์เทรซซิง (Contour Tracing) และเอสตาร์ (A-star)

1. หลังจากทำการติดตามขอบ(Edge detection) ได้พิกัดขอบของสิ่งกีดขวาง นำไปหาค่ามากที่สุด น้อยสุดของขอบ
2. หาพิกัดมุมของสิ่งกีดขวาง 4 มุม
3. สร้างเส้นทางกระจัด(Straight line distance) จากพิกัดรถถึงพิกัดเป้าหมาย

4. ทำการตรวจสอบว่ามีสิ่งกีดขวางบนเส้นทางหรือไม่โดยแทนค่าพิกัดในสมการเส้นตรง
5. ถ้าไม่มีสิ่งกีดขวางบนเส้นทางให้สร้างโหนดจากพิกัด โหนด(โหนดแรกเป็นพิกัดของรถ) แล้วเก็บค่าพิกัดนั้นเป็นเส้นทาง
6. ถ้ามีสิ่งกีดขวางบนเส้นทางให้สร้างโหนดจากพิกัดรถไปยังพิกัดมุมของสิ่งกีดขวาง
7. ตรวจสอบว่าสร้างโหนดได้หรือไม่
8. ถ้าทางตันไม่สามารถสร้างโหนดได้ ให้ทำการถอยหลังไปหนึ่งระดับ
9. ถ้าทางไม่ตันทำการคำนวณค่าคอสต์ของทุกเส้นทาง ตามสมการ

$$f(n) = g(n) + h(n)$$

$f(n)$: costรวมของเส้นทางที่จะไปnode n

$g(n)$: costจากnodeแรกถึงnode n

$h(n)$: costจากnode n ถึงเป้าหมาย

10. เลือกโหนดที่มีค่าคอสต์น้อยที่สุด กำหนดโหนดนั้นเป็นเส้นทางที่จะเดินไป
11. ตรวจสอบว่าโหนดนั้นเป็นพิกัดเป้าหมายหรือยัง
12. ถ้ายังไม่ใช่เป้าหมายให้กลับไปทำข้อที่ 3
13. ถ้าถึงเป้าหมายแล้ว จบ โปรแกรม

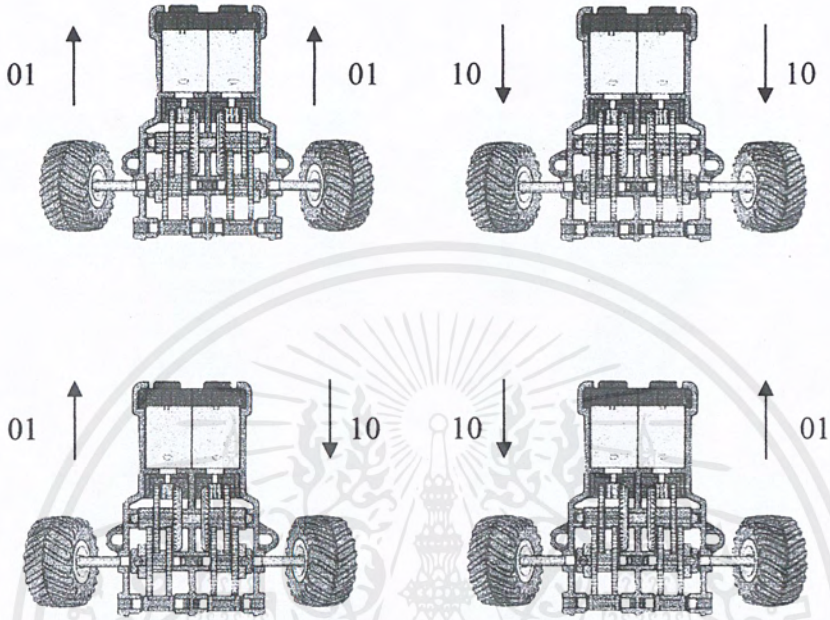
3.6 อัลกอริธึมในการควบคุมรถ

โปรแกรมจะทำการสั่งให้รถเดินไปตามตำแหน่งเว็พอยนต์ที่ได้จากการค้นหาเส้นทางโดยจะเปรียบเทียบตำแหน่งของรถว่าอยู่ในบริเวณที่เป็นเว็พอยนต์หรือยัง ถ้ายังก็จะตรวจสอบว่าทิศทางของรถมุ่งหน้าไปยังเว็พอยนต์นั้นแล้วหรือไม่ โดยการเปรียบเทียบจะคำนวณหาค่าความชัน (Slope) โดยถ้าความชันของรถผิดพลาดไปไม่เกิน 5 องศา ก็จะสั่งให้รถเดินหน้าไปเรื่อยๆ แต่ถ้าความชันของรถนั้นหลุดไปจากช่วงที่ต้องการจะสั่งให้รถหยุดและทำการหมุนให้รถมีทิศทางตรงกับเว็พอยนต์นั้น

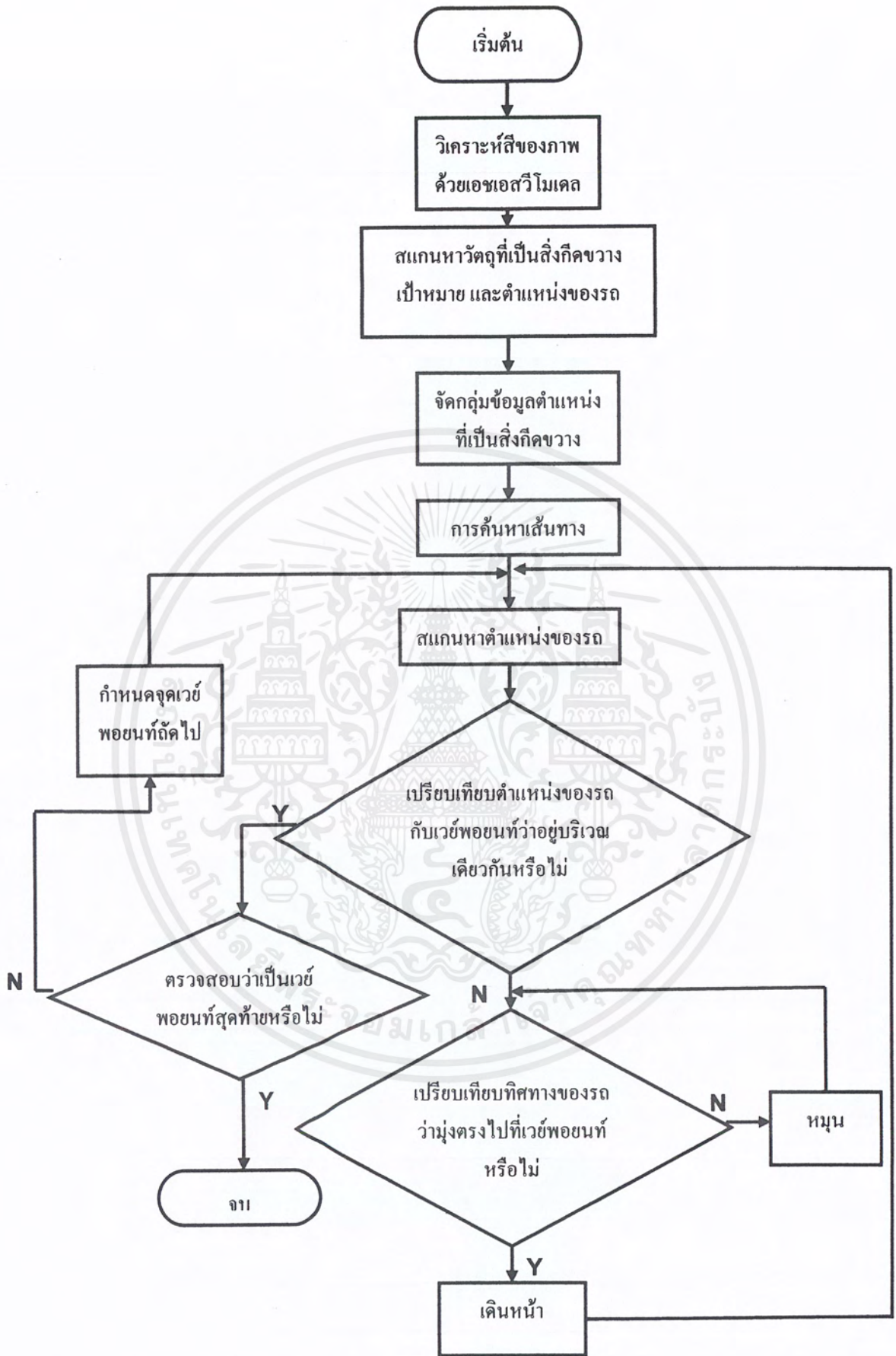
เมื่อรถเดินทางไปถึงบริเวณที่เป็นเว็พอยนต์แล้วจะตรวจสอบว่าตำแหน่งนั้นเป็นเว็พอยนต์สุดท้ายแล้วหรือยัง ถ้าใช่(เป็นตำแหน่งเป้าหมายสุดท้าย) ก็จะสั่งควบคุมให้รถหยุด แต่ถ้ายังไม่ใช่เว็พอยนต์สุดท้ายก็จะกำหนดเว็พอยนต์ถัดไปเพื่อควบคุมให้รถเดินทางต่อไป

การควบคุมรถทำได้โดยการส่งรหัสไปสั่งล้อให้หมุนไปข้างหน้าหรือถอยหลัง ซึ่งจะควบคุมแยกกัน 2 ล้อ โดยที่

- ส่งรหัส 0101 → เดินหน้า
- ส่งรหัส 1010 → ถอยหลัง
- ส่งรหัส 0110 → เลี้ยวขวา
- ส่งรหัส 1001 → เลี้ยวซ้าย

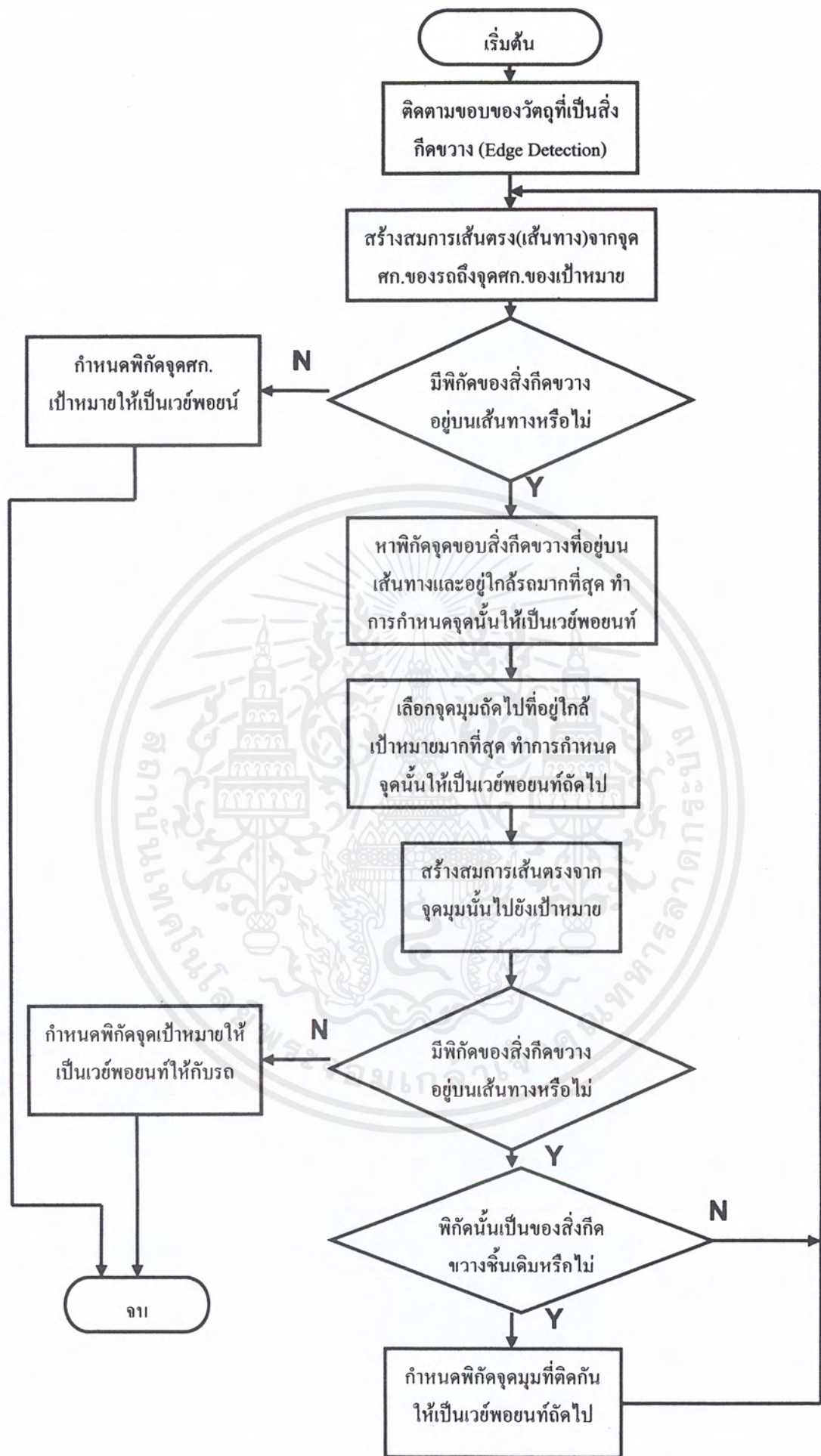

รูปที่ 3.1 แสดงการควบคุมล้อรถ

รูปที่ 3.2 แสดงแผนผังการทำงานของโปรแกรม

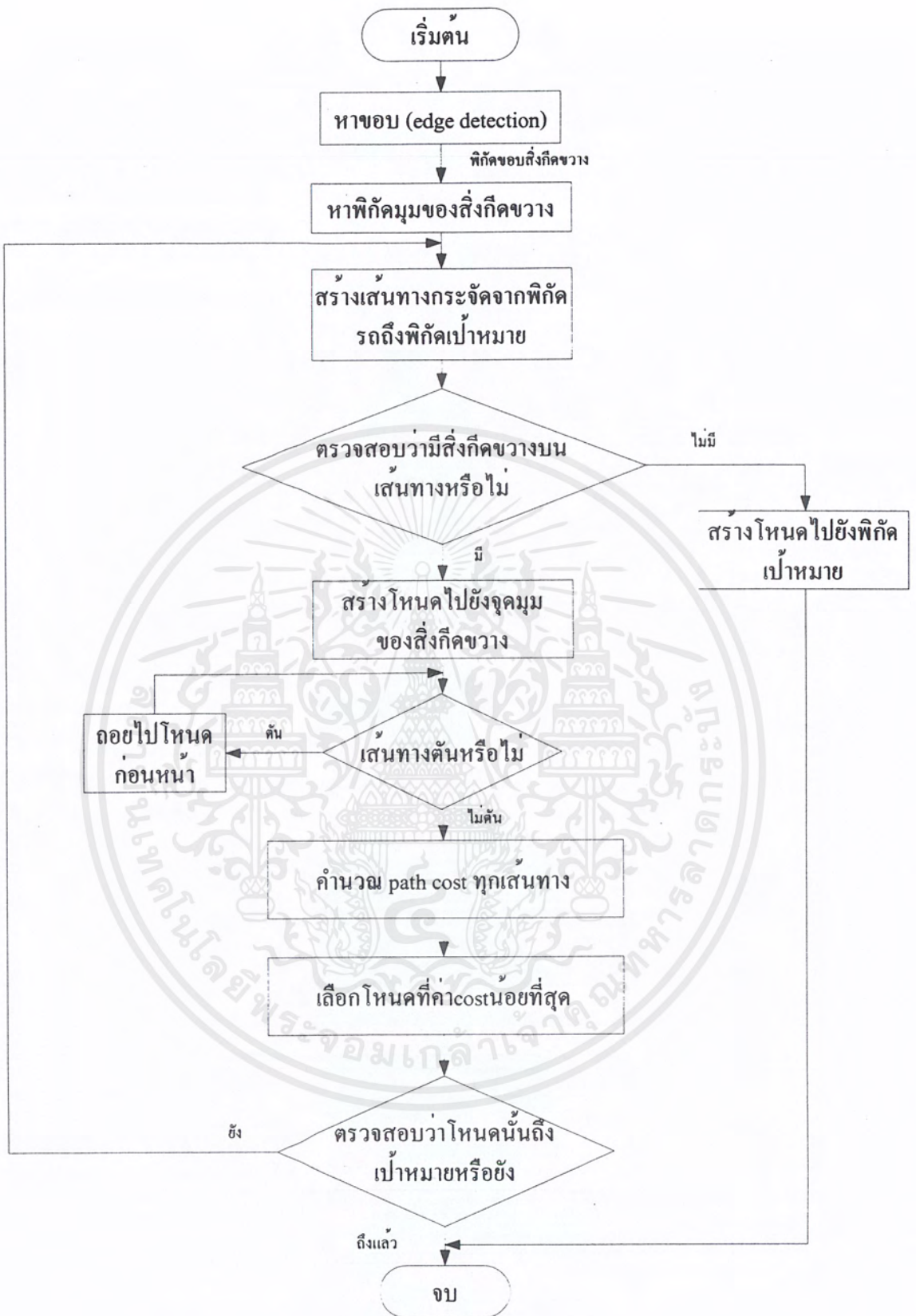
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

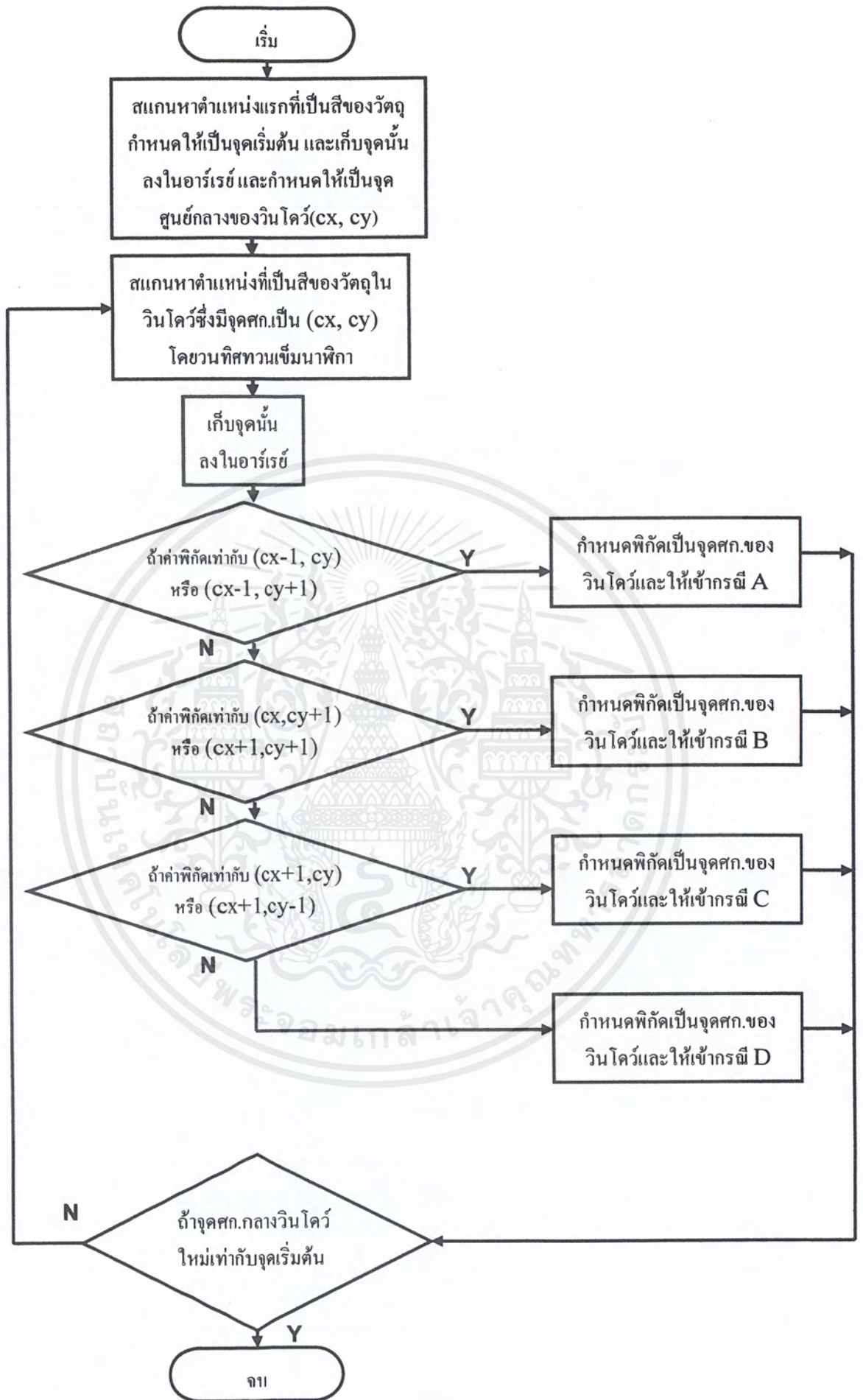
รูปที่ 3.3 แสดงแผนผังการทำงานของโปรแกรมส่วนค้นหาเส้นทาง (Path finding)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.4 แสดงแผนผังการทำงานของ โปรแกรมการค้นหาเส้นทางแบบคอนทัวร์เทรซซิ่งและเอสตาร์

รูปที่ 3.5 แสดงแผนผังการทำงานของโปรแกรมตรวจจับขอบ (Edge Detection)

หมายเหตุ การทำงานในส่วนตัดหาขอบ (Edge Detection) คือจะทำการสร้างวินโดว์ขนาด 3 x 3 พิกเซลซึ่งมีจุดศูนย์กลางที่พิกัด (cx, cy) แล้วเลื่อนวินโดว์ไปเพื่อสแกนหาคำแหน่งที่เป็นส่วนของวัตถุ โดยการวนในวินโดว์นั้นจะมีทิศวนเข็มนาฬิกาโดยเริ่มที่ตำแหน่งต่างๆตามกรณีที่เข้าจนครบทั้งวินโดว์

- โดย
- กรณี A จะเริ่มสแกนที่ตำแหน่งทางด้านบนซ้าย (1)
 - กรณี B จะเริ่มสแกนที่ตำแหน่งทางด้านล่างซ้าย (3)
 - กรณี C จะเริ่มสแกนที่ตำแหน่งทางด้านล่างขวา (5)
 - กรณี D จะเริ่มสแกนที่ตำแหน่งทางด้านบนขวา (7)

1	8	7
2	CX,CY	6
3	4	5

บทที่ 4

การทดลองและผลลัพธ์

4.1 การทดลอง

1. จัดสนามจำลองขนาดประมาณ 90 x 120 ตารางเซนติเมตร และติดตั้งกล้องที่ความสูงจากพื้นสนาม 1.5 เมตร โดยจัดตำแหน่งกล้องให้จับภาพจากด้านบน (Top view)

2. รับภาพเฟรมวิดีโอจากกล้องดิจิทัลแล้วมาคำนวณค่าพารามิเตอร์ต่างๆเพื่อปรับเบคสีและความเข้มแสงที่ต้องการ และนำข้อมูลตำแหน่งของวัตถุที่เป็นสิ่งกีดขวางมาทำการจัดกลุ่มข้อมูลเพื่อลดสัญญาณรบกวน

3. เมื่อได้ตำแหน่งของสิ่งกีดขวาง จะมาทำการค้นหาเส้นทางเพื่อหลบหลีกสิ่งกีดขวางเหล่านั้นแล้วส่งควบคุมให้รถเคลื่อนที่ไปตามเส้นทางไปยังเป้าหมาย

4.2 ผลการทดลอง

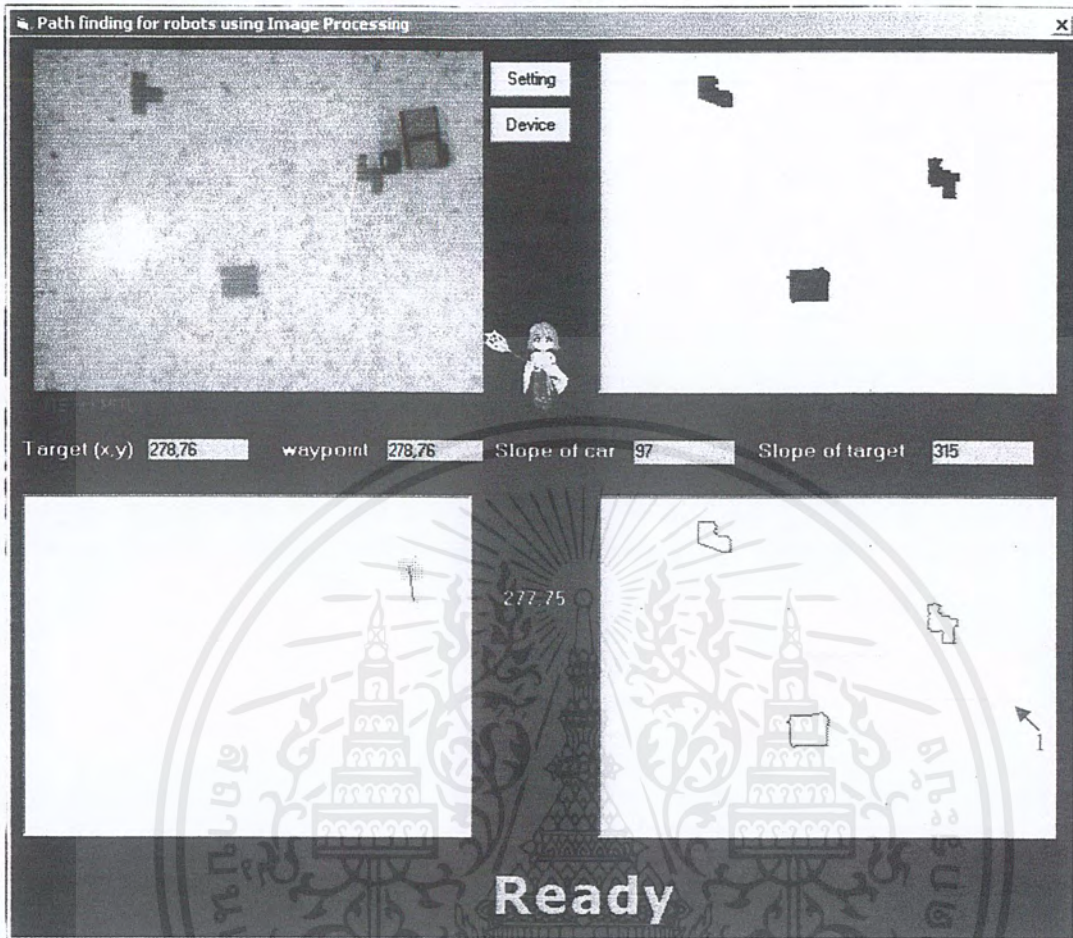
เฟรมที่ 1 แสดงภาพที่ได้จากกล้องดิจิทัล

เฟรมที่ 2 แสดงผลการจัดกลุ่มข้อมูลพิกัดของสิ่งกีดขวาง

เฟรมที่ 3 แสดงสถานะของรถ โดยสีแดงหมายถึงหัวรถ และสีเขียวหมายถึงท้ายรถ เส้นสีดำหมายถึงเส้นทางไปยังจุดเป้าหมายสุดท้าย เส้นสีฟ้าหมายถึงเส้นทางที่จะไปยังจุดเวย์พอยนท์

เฟรมที่ 4 แสดงผลการค้นหาเส้นทาง

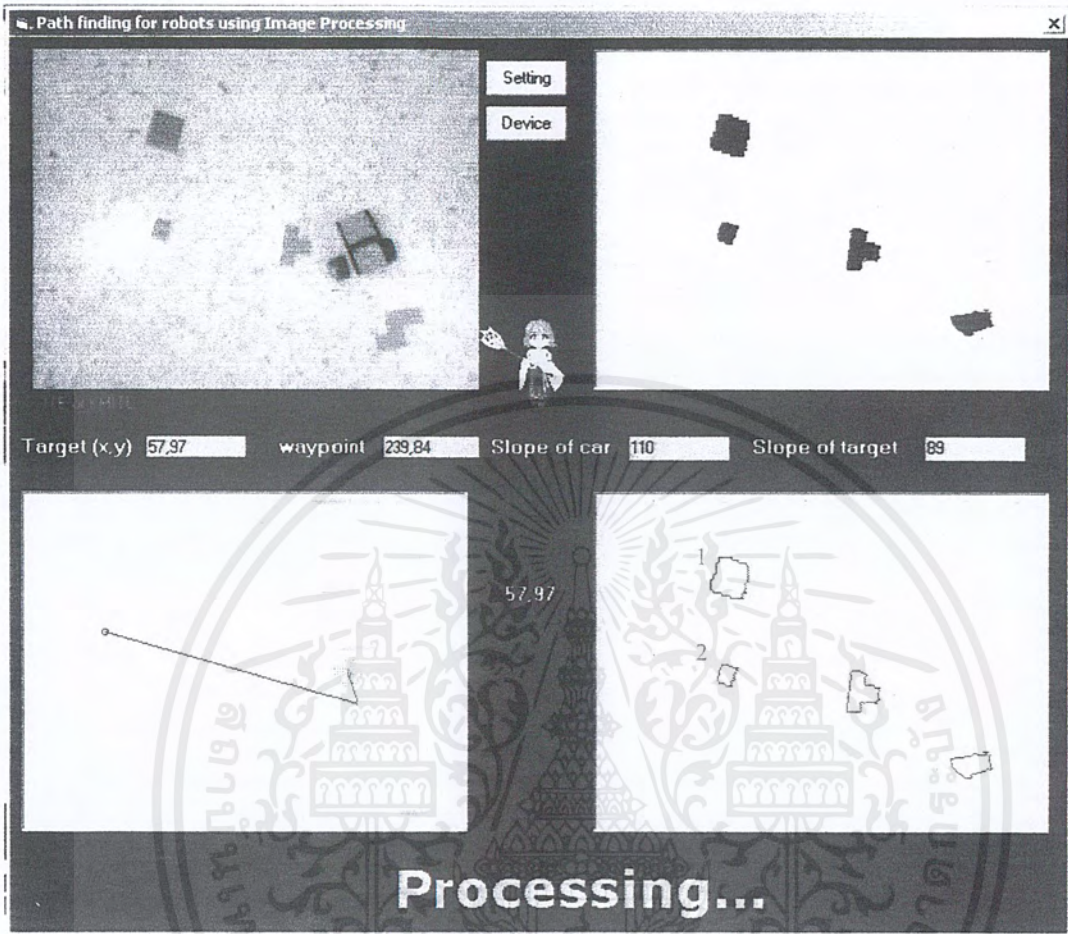
4.2.1 ผลการทดลองที่ 1

รูปที่ 4.1 ตัวอย่างผลการทดลองที่ 1

เมื่อรับภาพจากเฟรมที่ 1 แล้วทำการจัดกลุ่มข้อมูลแล้วได้วัตถุสิ่งกีดขวาง 3 ชิ้นทำการติดตามขอบเพื่อจะนำมาหาจุดมุมของสิ่งกีดขวาง และสร้างเส้นทางไปบนจุดมุมของสิ่งกีดขวาง โดยเลือกเส้นทางที่มีค่าคอสต์น้อยที่สุด จากภาพผลการทดลองนี้จากจุดเริ่มต้นเมื่อแตกไปยังโหนดถัดไปจะเห็นว่า โหนดที่ 1 มีค่าคอสต์น้อยที่สุดก็จะสร้างเส้นทางไปยังโหนดนั้น และจะนำไปควบคุมรถให้เดินไปตามเส้นทาง

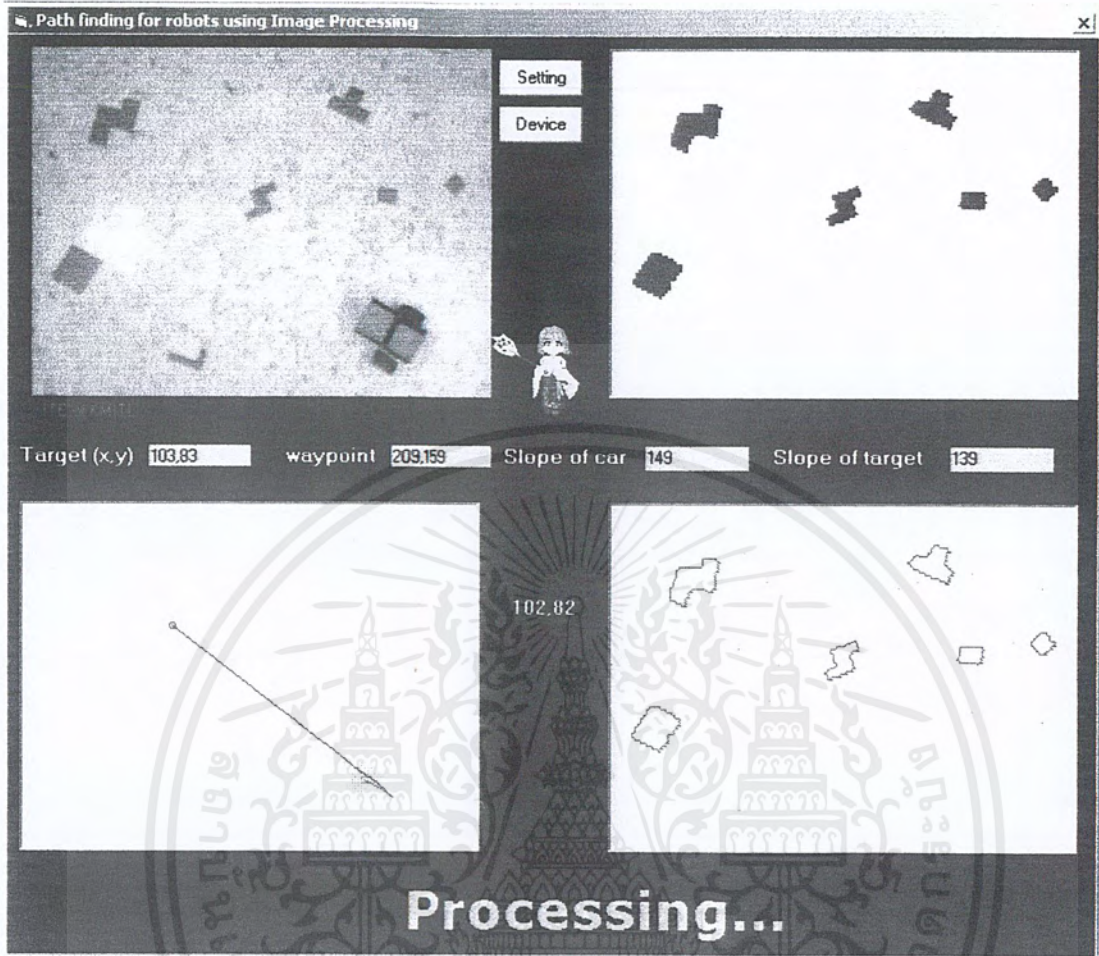
4.2.2 ผลการทดลองที่ 2

รูปที่ 4.2 ตัวอย่างผลการทดลองที่ 2

จากเฟรมที่ 4 จะเห็นว่าเส้นทางจะอ้อมเพราะว่าวัตถุชิ้นที่ 1 และ 2 อยู่ใกล้กันเกินไปทำให้รถไม่สามารถเดินผ่านไปได้ จึงต้องใช้เส้นทางอ้อมมาทางโนนคที่ 4 ในเฟรมที่ 3 แสดงสถานะของรถกำลังหมุนให้ทิศทางไปตรงกับเส้นสีฟ้าซึ่งเป็นจุดเว็พอยนที่ถัดไป

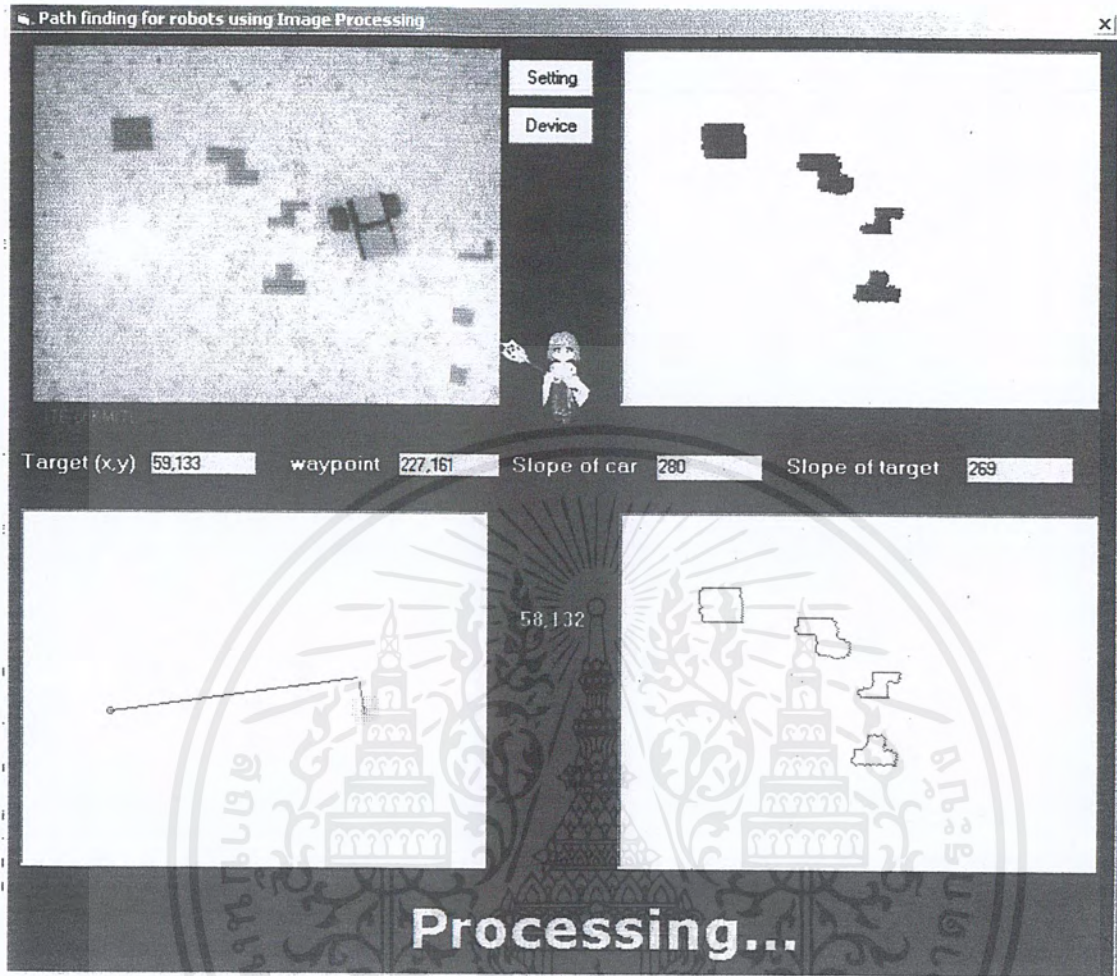
4.2.3 ผลการทดลองที่ 3

รูปที่ 4.3 ตัวอย่างผลการทดลองที่ 3

เมื่อเพิ่มจำนวนสิ่งกีดขวางให้มากขึ้น ก็ยังสามารถสร้างเส้นทางหลบสิ่งกีดขวางไปได้ จากเฟรมที่ 3 จะเห็นสถานะของรถปรับทิศทางจนตรงแล้วกำลังจะเริ่มเดินไปยังเวย์พอยท์ถัดไป

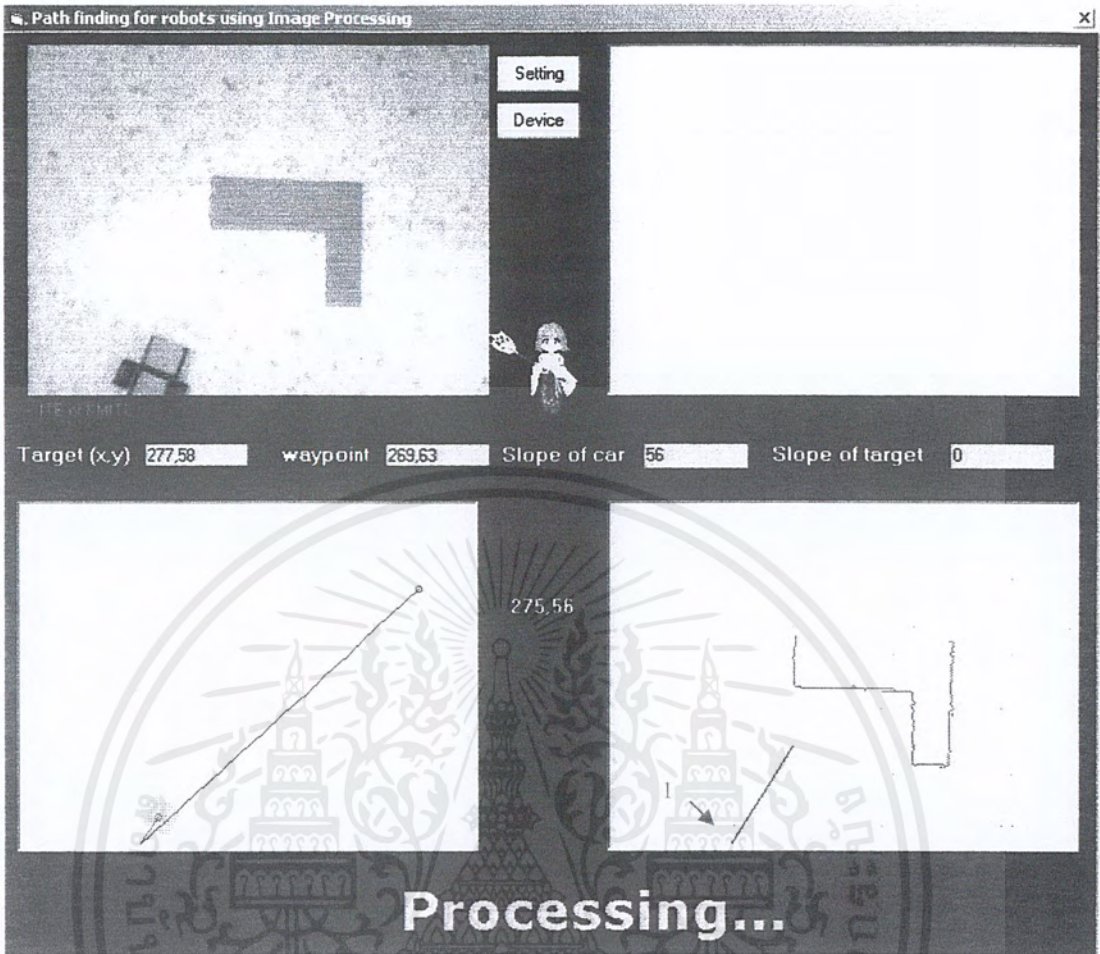
4.2.4 ผลการทดลองที่ 4

รูปที่ 4.4 ตัวอย่างผลการทดลองที่ 4

จากเฟรมที่ 2 ผลจากการจัดกลุ่มข้อมูลทำให้วัตถุสิ่งกีดขวางทางด้านขอบขวามือหายไปเนื่องจากเป็นชิ้นเล็กๆ และจากเฟรมที่ 4 เส้นทางเดินอ้อมไปทางด้านล่างเพราะไม่สามารถเดินผ่านไปทางช่องแคบด้านบนได้

4.2.5 ผลการทดลองที่ 5

รูปที่ 4.5 ตัวอย่างผลการทดลองที่ 5

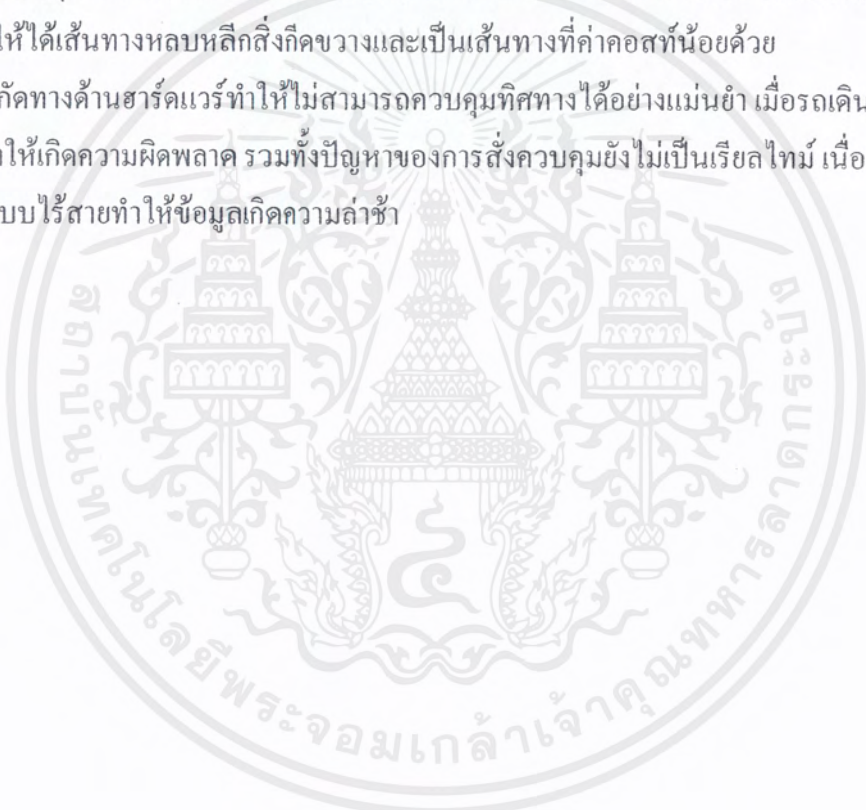
จากเฟรมที่ 4 จะเห็นได้ว่าเริ่มแรกจะสร้างทางเดินไปตามแนวสีดำแต่เมื่อแตก โหนดแล้วไปชนกับส่วนที่เป็นสิ่งกีดขวาง ทำให้ไปต่อไม่ได้จึงต้องย้อนกลับมาที่จุด 1 และเลือก แดกโหนดไปอีกทางหนึ่ง

4.3 สรุปผลการทดลอง

การนำทฤษฎีสี่มาใช้ในการวิเคราะห์ภาพสามารถแยกแยะขอบของวัตถุที่ต้องการแต่ยังมีสัญญาณรบกวนที่ไม่สามารถกำจัดได้บ้าง เนื่องจากสภาวะสิ่งแวดล้อมของความเข้มแสงไม่เหมาะสม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการนำไปใช้งาน

วิธีการค้นหาเส้นทางแบบคอนทัวร์เทรซซึ่งจะได้เส้นทางที่ล้อมสิ่งกีดขวางโดยยึดให้อยู่ในแนวของเส้นทางกระจัดจากจุดนั้น ไปยังเป้าหมายมากที่สุด เหมาะสภาพแวดล้อมที่มีสิ่งกีดขวางไม่มาก เนื่องจากถ้ามีสิ่งกีดขวางหลายชั้นจะทำการสร้างทางเดินที่ล้อมวัตถุทำให้เสียเวลาแทนที่จะเลือกไปทางอื่นที่มีสิ่งกีดขวางน้อยกว่าและวิธีนี้จะไม่คำนึงถึงระยะทางที่จะเดินไปด้วย ซึ่งทำให้ไม่ได้เส้นทางที่ดีที่สุด ส่วนในแบบเอสตาร์นั้นจะมีการคำนึงถึงค่าคอสท์ที่ด้วย เมื่อนำทั้งสองวิธีมารวมกัน จะทำให้ได้เส้นทางหลบหลีกสิ่งกีดขวางและเป็นเส้นทางที่ค่าคอสท์น้อยด้วย

ข้อจำกัดทางด้านฮาร์ดแวร์ทำให้ไม่สามารถควบคุมทิศทางได้อย่างแม่นยำ เมื่อรถเดินออกจากเส้นทางทำให้เกิดความผิดพลาด รวมทั้งปัญหาของการตั้งควบคุมยังไม่เป็นเรียลไทม์ เนื่องจากการส่งข้อมูลแบบไร้สายทำให้ข้อมูลเกิดความล่าช้า

บทที่ 5

กรณีศึกษา (Review Literature)

5.1 Condensation Algorithm

การติดตามการเคลื่อนไหวของวัตถุบนภาพพื้นหลังที่ยุ่งเหยิงนั้นเป็นเรื่องยากมาก การใช้ อัลกอริธึมความน่าจะเป็นเป็นสิ่งสำคัญ ที่ผ่านมัลกอริธึมคาลมานฟิลเตอร์มีขีดจำกัดในเรื่องการ กระจายความน่าจะเป็น จึงพัฒนาโมเดลใหม่ที่เรียกว่า คอนเดนทเซชัน อัลกอริธึม(Condensation Algorithm: Conditional Density Propagation) ซึ่งใช้โมเดลของการเคลื่อนไหวแบบนอนลิเนียร์ ที่ ซับซ้อนกว่าในคาลมานฟิลเตอร์ เราได้ใช้การผสมผสานของเทรคเกอร์แบบไม่ต่อเนื่องใน โครงการนี้ ซึ่งเป็นการสับไปมาระหว่างหลายๆ โมเดลการเคลื่อนไหวที่กลับไปกลับมาตามเมตริกซ์ การถ่ายทอดที่ไม่ต่อเนื่อง รวมทั้งการใช้เทคนิคทางสถิติของการสุ่มตัวอย่างที่สำคัญ มันเป็นไปได้ที่ ใช้ในคอนเดนทเซชัน เป็นเทรคเกอร์ที่ทำงานแบบเรียลไทม์ จากตัวอย่างเป็นการติดตามการ เคลื่อนไหวของมือบนภาพพื้นหลังที่ยุ่งเหยิง และการติดตามการเคลื่อนไหวของใบไม้บนภาพพื้น หลังที่มีลักษณะคล้ายๆกัน และเป็นภาพของหัวเด็กที่กำลังกระโดดเล่นบนพื้นหลังที่ยุ่งเหยิงอีก เช่นกัน

รูปที่ 5.1 ตัวอย่างการติดตามการเคลื่อนไหวของมือบนพื้นหลังที่ยุ่งเหยิง

รูปที่ 5.2 ตัวอย่างการติดตามการเคลื่อนไหวของใบไม้บนพื้นหลังที่มีลักษณะคล้ายกัน

รูปที่ 5.3 ตัวอย่างการติดตามการเคลื่อนไหวของเด็กบนพื้นหลังที่ยุ่งเหยิง

5.1.1 Mixed-state Condensation tracker with automatic model-switching

Michael Isard and Andrew Blake Proc 6th Int. Conf. Computer Vision, 107-112 (1998)

บทคัดย่อ

การแสดงผลรูปแบบการเคลื่อนไหวด้วยคอมพิวเตอร์วิชันกำลังได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก งานวิจัยนี้เป็นการพัฒนาที่มีความสำคัญของทฤษฎีการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นการสับเปลี่ยนอย่างอัตโนมัติระหว่างรูปแบบการเคลื่อนไหวหลากหลายรูปแบบการเคลื่อนไหวที่เป็นส่วนของการติดตาม เบย์เซียน มิกซ์สเตต เฟรมเวอร์ค (Bayesian Mixed-state framework) ได้นำมาอธิบายในซึ่งทฤษฎีนี้เป็นส่วนสำคัญในการปรับปรุงประสิทธิภาพการติดตามบนสิ่งแวดล้อมที่ยุ่งเหยิง ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจดจำท่าทางถูกนำมาใช้ ซึ่งสามารถติดตามการเคลื่อนไหวอย่างเป็นธรรมชาติได้

5.1.2 Visual Motion Analysis by Probabilistic Propagation of Conditional Density

ผลงานของ Michael Isard D.Phil. Thesis, Oxford University, 1998

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้สร้างโครงงานสำหรับการติดตามการเคลื่อนไหวของเส้นโค้งบนภาพที่ยุ่งเหยิง โดยใช้อัลกอริทึม เบเซียน แรนดอม แซมพลิง (Bayesian random-sampling algorithm) มีแนวความคิดมาจากสถิติ ทฤษฎีการควบคุม และคอมพิวเตอร์วิชัน ปัญหาที่คือกาดติดตามขอบและคุณลักษณะของวัตถุด้านหน้า เหมือนเส้นโค้งที่เคลื่อนไหวในภาพยุ่งเหยิง และความต้องการที่จะทำให้ใกล้เคียงกับความเร็วของเฟรมวิดีโอ อัลกอริทึมคอนเดนทเซชัน ได้ถูกคิดค้นขึ้นมาจากนักวิจัยหลายๆคน ใช้หลักของสถิติ และซิกแนลโพรเซสซิง (Signal Processing) วิทยานิพนธ์นี้แสดงถึงการกรองแบบคอนเดนทเซชันด้วยผลงานของอัลกอริทึมพื้นฐาน และแสดงการประมาณภาพการเคลื่อนไหวโดยการคาดการณ์การติดตามประสิทธิภาพสูงในสิ่งแวดล้อมที่ยุ่งเหยิง ทั้งที่เป็นรูปแบบอัลกอริทึมอย่างง่าย และใช้รูปแบบการเคลื่อนไหวแบบอนลิเนียร์ซึ่งเป็นการรวมคุณสมบัติของดิสครีต ฮิดเดิน มาร์คอฟ โมเดล (Discrete Hidden Markov Models) ด้วยคอนทินิวอัล ออโต้ รีเกรสซีฟ โพรเซส

โมชัน โมเดล (Continuous Auto-Regressive Process motion model) ที่ใช้ในกาลมานฟิลเตอร์ การผสมผสานระหว่างคิสครีท คอนทินิวอัล โมเดลทำให้ผลลัพธ์ของการกรองแบบคอนเดนทเซชันมีความแม่นยำมากขึ้น

5.1.3 Condensation: Unifying low-level and high-level tracking in a stochastic framework

ผลงานของ *Michael Isard and Andrew Blake* Proc 5th European Conf. Computer Vision, Vol. 1 893-908

บทคัดย่อ

งานวิจัยการติดตามการเคลื่อนไหวนำเป็นสองรูปแบบคือ แบบระดับต่ำซึ่งเร็วแต่ให้ข้อมูลง่าๆ แต่แบบระดับสูงซึ่งใช้ติดตามในรูปแบบที่ซับซ้อนในหลายระนาบ แต่อาจจะความเร็วน้อยกว่า การทำแบบเรียลไทม์ด้วยระบบขั้นต้นในที่ยุ่งเหยิงจะทำงานแย่มาก วิทยานิพนธ์นี้แสดงเทคนิคใหม่ที่รวมระบบขั้นแก้กับขั้นดีเข้าด้วยกัน ใช้เทคนิคทางสถิติในการสุ่มตัวอย่างด้วยคอนเดนทเซชันอัลกอริทึม เรียกว่าไอคอนเดนทเซชัน (I condensation)

5.1.4 A Smoothing Filter for Condensation

ผลงานของ *Michael Isard and Andrew Blake* Proc 5th European Conf. Computer Vision, Vol. 1 767-781, 1998

บทคัดย่อ

คอนเดนทเซชันที่กล่าวมาเป็นส่วนหนึ่งของอัลกอริทึมการกรอง ซึ่งแสดงสถานการณ์ติดตามวัตถุโดยใช้การกระจายของความน่าจะเป็น ความยุ่งเหยิงอาจทำให้การกระจายตัวแยกเป็นหลายๆพีคซึ่งแต่ละอันแสดงถึงแต่ละวัตถุ เมื่อการวัดกลายเป็นความกำกวมอีกครั้ง ไม่มีพีคไหนแสดงถึงตำแหน่งวัตถุที่แท้จริง การปรับความเรียบ (Smoothing) ในหัวข้อนี้เป็นเทคนิคทางสถิติของการกำหนดเงื่อนไขของสถานะการกระจายตัวการวัดทั้งในอดีตและอนาคต หลังจากการปรับพีคความยุ่งเหยิงถูกลดลง อันนี้จะใช้อัลกอริทึมสองอย่างในการปรับผลลัพธ์ของคอนเดนทเซชัน เทคนิคนี้ประยุกต์มาจากงานของ คีตาอากา

5.1.5 Condensation – conditional density propagation for visual tracking

ผลงานของ *Michael Isard and Andrew Blake* Int. j. computer Vision, 29, 1, 5-28, (1998)

บทคัดย่อ

การติดตามการเคลื่อนไหวในความหนาแน่นที่ยู่เชิงเป็นสิ่งที่ท้าทายมาก คาลมานฟิลเตอร์นั้นยังไม่เพียงพอเพราะมันใช้หลักของเกาส์เซียนที่ไม่สามารถแสดงผลการวิเคราะห์หลายๆอย่างในเวลาเดียวกันได้ คอนเดนทซ์เซชันใช้ “Factor Sampling” ซึ่งก่อนหน้านั้นใช้กับภาพนิ่ง ที่ซึ่งการกระจายความน่าจะเป็นแสดงด้วยกลุ่มที่สร้างขึ้นอย่างกระจัดกระจาย คอนเดนทซ์เซชันใช้การเรียนรู้รูปแบบที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งการสังเกตภาพ เพื่อสามารถจัดการกระจายของกลุ่มผลลัพธ์ที่ได้เป็นการติดตามการเคลื่อนไหวได้ดี โดยไม่จำเป็นต้องใช้ทฤษฎีที่ซับซ้อน อัลกอริธึมนี้สามารถทำงานได้ใกล้เคียงไทม์มาก

5.2 Search Algorithm

5.2.1 A* Search Demonstration

ผลงานของ *James Macgill - Center for Computational Geography.*

A* Search เป็นอัลกอริธึมในการค้นหาหนึ่งซึ่งสามารถใช้แก้ปัญหาบางอย่างได้โดยการจำลองสถานการณ์เป็นเหตุการณ์เริ่มต้น (Initial State) โดยแต่ละแอ็คชันก็จะทำให้สเตตเปลี่ยนไป และถ้าสเตตเปลี่ยนเป็นสเตตที่เราต้องการ นั่นคือเราสามารถแก้ปัญหานั้นได้แล้ว

ในโปรแกรมสาธิตนี้จะอนุญาตให้เราสามารถสร้างสิ่งแวดล้อมเริ่มต้นและกำหนดจุดเริ่มต้นและเป้าหมาย แล้วทำการรัน โปรแกรมซึ่งใช้อัลกอริธึมในการค้นหา และแสดงผลเส้นทาง (Path) ผลลัพธ์ที่ได้ออกมาพร้อมทั้งแสดงค่า cost ของเส้นทางนั้นด้วย ซึ่งอัลกอริธึมในการค้นหา นั้นมี 3 แบบด้วยกันคือ Classic A*, Dijkstra’s algorithm และ Fudge

- Classic A* เป็นการอิมพลิเมนต์โดยใช้ทฤษฎีของ A*
- Dijkstra’s algorithm เป็นวิธีที่คล้ายกับ A*
- Fudge ใกล้เคียงกับ A* แต่ต่างกันตรงที่ใช้ค่า heuristic ไม่เหมือนกัน โดยจะคำนึงถึงระยะทางตรงมากกว่า

5.2.2 Heuristic for A*

เมื่อใช้อัลกอริธึมอย่างเอสตาร์ (A*) จะต้องเลือกฮิวริสติก (Heuristic) ที่เหมาะสม ในที่นี้จะพูดถึงฮิวริสติกสำหรับกริดแมพ (Grid map) ถ้าจะใช้กับรูปหลายด้านอื่นอาจต้องใช้ฮิวริสติกอื่น ฮิวริสติกจะต้องเป็นฟังก์ชันต่อเนื่องเพื่อจะกระโดดจากจากช่องหนึ่งของแผนที่ไปยังช่องข้างเคียง ซึ่ง

เสตาร์จะมีประสิทธิภาพเมื่อใช้ระยะทางที่การสูญเสีย (cost) น้อยที่สุดจากตำแหน่งนั้น ไปถึงเป้าหมาย แต่บางครั้งเป้าหมายก็ต่างกันขึ้นกับการนำไปใช้งานด้วย ชนิดของฮิวริสติกมีดังนี้

5.2.2.1 แมนฮัตตัน ดิสเทนซ์ (Manhattan Distance)

เป็นฮิวริสติกมาตรฐาน ซึ่งดูจากฟังก์ชันการสูญเสีย(cost) แล้วเลือกค่าการสูญเสียที่น้อยที่สุดเพื่อจะเดินไปเส้นทางนั้น

$$h(A) = (\text{abs}(A.x-\text{goal}.x) + \text{abs}(A.y-\text{goal}.y))$$

5.2.2.2 ไคแอกกอนัล (Diagonal Distance)

ถ้าแผนที่เป็นแบบหลายทิศทาง ดังนั้นต้องใช้แมนฮัตตันที่เป็น 4 ทิศทางตะวันออกและ 4 ทิศทางเหนือ หรือแทนด้วย 4 ทิศทางตะวันออกเฉียงเหนือ ฟังก์ชันที่ใช้กับไคแอกกอนัลคือ

$$h(A) = \max(\text{abs}(A.x-\text{goal}.x), \text{abs}(A.y-\text{goal}.y))$$

5.2.2.3 สเตรทไลน์คิสแดนซ์

ถ้าสามารถเคลื่อนไปได้ทุกทิศทาง ดังนั้นสามารถใช้ระยะกระจัดโดยตรง

$$h(A) = \sqrt{(A.x-\text{goal}.x)^2 + (A.y-\text{goal}.y)^2}$$

5.2.2.4 การคาดเดาคุณภาพของเส้นทาง (Guessing path quality)

แทนที่จะดูค่าการสูญเสีย (cost) ของระยะทางอย่างเดียวก็พิจารณาสิ่งกีดขวางด้วย โดยเพิ่มค่าการสูญเสียของเส้นทางเมื่อเจอสิ่งกีดขวาง เริ่มจากการสร้างแผนที่ตารางหลายเหลี่ยมโดยประมาณ เมื่อลากเส้นทางจากตำแหน่งอ้างอิงไปยังเป้าหมาย สแกนหาสิ่งกีดขวางและทำการลากเส้นล้อมรอบ แล้วความยาวของเส้นจะเป็นค่าฮิวริสติก

5.2.2.5 เบรกกิง ไท(Breaking ties)

ปัญหาหนึ่งที่จะพบคือเมื่อหลายๆเส้นทางคือค่าฮิวริสติกเท่ากัน ดังนั้นต้องเลือกเพียงหนึ่ง เราสามารถเพิ่มไทด์เบรกเกอร์ (Tied-breaker) เข้าไปกับฮิวริสติก ได้ครั้งนี้ได้มาจากการครอสโปรดักท์ระหว่างเวกเตอร์จุดเริ่มต้นถึงเป้าหมาย และเวกเตอร์ตำแหน่ง ณ ขณะนั้นถึงเป้าหมาย ถ้าเวกเตอร์ทั้งสองไม่อยู่ในแนวเดียวกัน ค่าผลลัพท์ครอสโปรดักท์จะสูง เมื่อคูณกับ

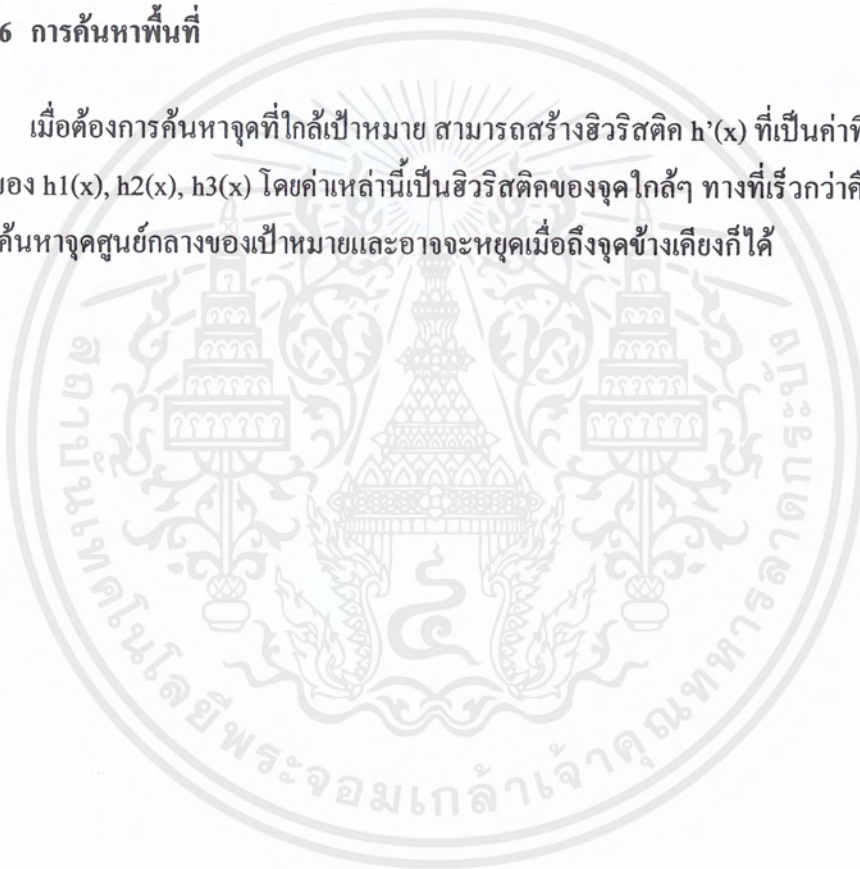
ค่าฮิวริสติกผลลัพธ์จะสูงขึ้น
ก็คขวางน้อยลง

ซึ่งแบบนี้จะปรับปรุงประสิทธิภาพให้ดีขึ้นเพราะผ่านสิ่ง

```
double dx1 = currentX - goalX;  
double dy1 = currentY - goalY;  
double dx2 = startX - goalX;  
double dy2 = startY - goalY;  
cross = dx1*dy2 - dx2*dy1;  
if( cross<0 ) cross = -cross;  
... add cross*0.001 to the heuristic ...
```

5.2.2.6 การค้นหาพื้นที่

เมื่อต้องการค้นหาจุดที่ใกล้เป้าหมาย สามารถสร้างฮิวริสติก $h'(x)$ ที่เป็นค่าที่น้อยที่สุดของ $h_1(x)$, $h_2(x)$, $h_3(x)$ โดยค่าเหล่านี้เป็นฮิวริสติกของจุดใกล้ๆ ทางที่เร็วกว่าคือให้เอสตารค้นหาจุดศูนย์กลางของเป้าหมายและอาจจะหยุดเมื่อถึงจุดข้างเคียงก็ได้

เอกสารอ้างอิง

“HSV Color Model” G. Scott Owen, owen@siggraph.org

<http://www.siggraph.org/education/materials/HyperGraph/color/colorhs.htm>

“Web Graphics and presentation: Web color”

<http://www.projectcool.com/developer/gzone/color.htm>

"The RGB Color Calculator. Web page color resources."

http://www.webadv.com/color_convert.htm

“Amit’s Thoughts on Path finding” Amit J. Patel

<http://theory.stanford.edu/~amitp/GameProgramming/Heuristics.html>

“Data Mining”: Concepts and Techniques by Jiawei Han and Micheline Kamber

“Artificial Intelligence: A Modern Approach” by Stuart J. Russell, Peter Norvig

“Tricks of the Windows Game Programming Gurus” Andre LaMothe's nya är HÄR
Part III Hardcore Game Programming, Chapter 12 Making Silicon Think with Artificial
Intelligence page.713

“การเขียนโปรแกรมติดต่อ Serial Port”

<http://thaiio.com/Hardware/SerialPort.htm>

<http://thaiio.com/Programing/VBSerial.htm>

<http://www.ontrak.net/visual.htm>